



**SPORCULARIN ÇOKLU ZEKÂ DÜZEYLERİNİN
FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ (ORDU İLİ ÖRNEĞİ)**

Buse ŞENTÜRK

**Yüksek Lisans Tezi
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı
Doç. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI**

2019

(Her Hakkı Saklıdır)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KİŞİ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**SPORCULARIN ÇOKLU ZEKÂ DÜZEYLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ (ORDU İLİ
ÖRNEĞİ)**

Buse ŞENTÜRK

**Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI**

**ERZURUM
2019**

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

**SPORCULARIN ÇOKLU ZEKA DÜZEYLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(ORDU İLİ ÖRNEĞİ)**

Buse ŞENTÜRK

Tez Savunma Tarihi : 01/08/2019


Tez Danışmanı : Doç. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI (Atatürk Üniversitesi) 

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul ÖZTÜRK (Atatürk Üniversitesi) 

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Kübra ÖZDEMİR (Ardahan Üniversitesi) 

Onay

Bu çalışma yukarıdaki jüri tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.


Doç. Dr. Fatih KIYICI
Enstitü Müdürü

**Yüksek Lisans Tezi
ERZURUM - 2019**

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ordu İli Örneği)” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

01/08/ 2019



Buse ŞENTÜRK

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleŐtirilmesinde, hoŐgörösü ve sabrıyla bana her bakımdan yardımcı olan, değerli vaktini ayıran, engin bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım değerli danıŐmanım Doç. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI hocama sonsuz teŐekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın her aşamasında ilgi, yardım ve desteğini esirgemeyen, dikkat ve sabırla rehberlik eden, öneri ve eleŐtirileriyle yönlendiren değerli arkadaşım ArŐ. Gör. Hasan Hüseyin YILMAZ'a çok teşekkür ederim. Bana değerli zamanını ayırıp, yardımda bulunan Dr. Öğr. Üyesi Erdal ARI hocama ve ArŐ, Gör. Deniz Bedir hocama da teŐekkürlerimi sunarım.

Ayrıca bugünlere gelmemde büyük pay sahibi olan, tüm eğitim öğretim hayatım boyunca maddi ve manevi desteğini benden esirgemeyen, çalıŐmalarım boyunca hep destekçim olan, iyi ki varsın dediğim sevgili babam ReŐit ŞENTÜRK'e, canım annem Hamiyet ŞENTÜRK'e ve abim Tolga ŞENTÜRK'e çok teşekkür ederim.

Buse ŞENTÜRK

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SPORCULARIN ÇOKLU ZEKÂ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ORDU İLİ ÖRNEĞİ)

Buse ŞENTÜRK

Temmuz 2019, 81 sayfa

Amaç: Bu araştırmanın amacı Ordu ilinde çeşitli kulüplerde ve okul takımlarında olan farklı branşlardaki Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin çeşitli değişkenler tarafından incelenmesidir. Çalışma 2018-2019 yılında Ordu ilindeki 224 takım, 288 bireysel olmak üzere toplam 512 sporcu üzerinde yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmada bir kişisel bilgi formu ve Özden (2008) tarafından geliştirilen 5’li likert tipi Çoklu Zekâ Envanteri (ÇZK) kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde SPSS 22.00 paket programı vasıtasıyla veriler bilgisayara aktarılıp işlenmiştir. Verilerin analiz edilmesinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiklerden, Pearson korelasyon testi ve parametrik testler olan t testi, ANOVA testleri kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda hangi gruplar arasında farklılık olduğunu belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testinden faydalanılmıştır. Tüm verilerin analizinde 0,05 değeri güven düzeyi olarak alınmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularına göre bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Cinsiyete göre görsel zekâ ve müziksel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Görsel zekâ ve müziksel zekâ algılarında erkeklerin puan ortalamaları kızlardan daha yüksektir. Öğrenim durumlarına göre bedensel zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Aile gelir durumuna göre mantıksal zekâ, müziksel zekâ ve sosyal zekâ alt anlamlılık vardır. Anne öğrenim durumunda sözel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında anlamlı farklılıklar varken, baba öğrenim durumuna göre sadece müziksel zekâ alanında farklılık vardır. Spor branşına göre sözel zekâ, mantıksal zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Spor türüne göre, müziksel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Takım sporlarında cinsiyete göre mantıksal zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Bireysel sporlarda cinsiyete göre sözel zekâ, mantıksal zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ ve sosyal zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Milli sporcu olma durumuna göre müziksel zekâ ve bedensel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Spora başlama yaşına göre sözel zekâ, mantıksal zekâ ve görsel zekâ alt boyutlarında anlamlılık vardır. Spor yapma yılına göre ise bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir.

Sonuç: Sporda başarı ve performansın artmasının sağlanması için branşlar ve çoklu zekâ düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi, analizlerinin yapılması, sporcuların çoklu zekâ düzeylerine yönelik çalışmaların uygulanması önemli sonuçlar verebilir.

Anahtar Kelimeler: Zekâ, çoklu zekâ, beden eğitimi ve spor.

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

INVESTIGATING THE MULTIPLE INTELLIGENCE LEVELS OF ATHLETES (ORDU PROVINCE SAMPLE)

Buse ŞENTÜRK

Temmuz 2019, 81 sayfa

Aim: The aim of this research is to investigate the Multiple Intelligence Levels of athletes in different branches in various clubs and school teams in Ordu. In 2018-2019, the study was conducted on a total of 512 athletes, 224 teams and 288 individuals in Ordu.

Method: In this study, an personal information form and a 5-Likert-type Multiple Intelligence Inventory developed by Özden (2008) were used. SPSS 22 package program was used for data analysis. In the analysis of the data, descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, descriptive statistics like standard deviation, Pearson correlation test and parametric tests, t tests, ANOVA tests. Tukey test was used in Post Hoc tests to determine which groups were different in multiple comparisons. In the analysis of all data, 0.05 value was taken as confidence level.

Findings: According to the findings of the research, there is a significant difference in the sub-dimensions of physical intelligence, naturalistic intelligence and internal intelligence. There is a significant difference in visual intelligence and musical intelligence sub-dimensions according to gender. Visual intelligence and musical intelligence scores of men are higher than women. There is a significant difference in physical intelligence and internal intelligence sub-dimensions according to their educational status. Logical intelligence, musical intelligence and social intelligence differ significantly according to family income status. While there are significant differences in verbal intelligence, musical intelligence, physical intelligence, social intelligence, naturalistic intelligence and internal intelligence sub-dimensions according to mother education level, there is a significant difference only in musical intelligence area according to father education level. According to the sports branch, logical intelligence, musical intelligence, physical intelligence, naturalistic intelligence and internal intelligence are significant. There are significant differences in the sub-dimensions of verbal intelligence, musical intelligence, physical intelligence, naturalistic intelligence and internal intelligence according to sport type. In team sports, there is meaning in the sub-dimension of logical intelligence according to gender. In individual sports, in the sub-dimensions of verbal intelligence, logical intelligence, visual intelligence, musical intelligence, physical intelligence and social intelligence are significant according to gender. According to the status of being a national athlete, there is a significant difference in the sub-dimensions of musical intelligence and physical intelligence. Verbal intelligence, logical intelligence and visual intelligence are significant according to the age of starting sports. Significant differences were observed in physical intelligence, naturalistic intelligence and internal intelligence sub-dimensions according to sports year.

Result: In order to increase the succes and performance in sports, examining the relationships between the branches and multiple intelligence levels, performing the analyzes and applying the studies on multiple intelligence levels of athletes can give important results.

Keywords: Intelligence, multiple intelligence, physical education and sport.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	Error! Bookmark not defined.
TEŞEKKÜR	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
KISALTMALAR DİZİNİ	x
BİRİNCİ BÖLÜM.....	11
Giriş	11
Araştırmanın Konusu ve Amacı.....	12
Araştırmanın Önemi.....	12
Araştırmanın Problemi	12
Alt Problemler	12
Sınırlılıklar	13
Araştırmanın Varsayımları.....	13
Tanımlar	13
İKİNCİ BÖLÜM	15
Zekâ Kavramı	15
Çoklu Zekâ Kuramı.....	16
Çoklu Zekâya Göre Zekânın Özellikleri	17
Çoklu Zekâ Alanlarının Gelişimini Etkileyen Etmenler	18
Çoklu Zekâ Alanları	19
Beden Eğitimi ve Spor	25
Beden Eğitimi ve Sporun Yararları.....	25
Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları	26
Çoklu Zekâ Yaklaşımında Beden Eğitimi ve Sporun Yeri	27
Sözel-Dilsel Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı.....	27
Mantıksal-Matematiksel Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı	28
Görsel-Uzamsal Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı.....	28
Müziksel-Ritmik Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı	28
Bedensel-Kinestetik Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı	29
Kişilerarası-Sosyal Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı	29

Özedönük-İçsel Zekânın Beden Eğitimi de Kullanımı	29
Doğacı Zekânın Beden Eğitimi de Kullanımı	30
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	31
Yöntem	31
Araştırma Modeli	31
Evren ve Örneklem	31
Veri Toplama Teknikleri	31
Verilerin Analizi	32
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	33
Bulgular ve Yorum	33
BEŞİNCİ BÖLÜM	52
Tartışma, Sonuç ve Öneriler	52
KAYNAKLAR	62
EKLER	67
EK 1. Ordu İlindeki Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin İncelenmesi Demografik Bilgiler Anketi	67
EK 2. Ordu İlindeki Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin İncelenmesi Çoklu Envanteri	69
EK 3. İzin Yazıları	73
ÖZGEÇMİŞ	79

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Sporcuların Demografik Özelliklere Yönelik Bulguları.....	33
Tablo 2. Araştırmaya Katılan Sporcuların Spor Bilgilerine Yönelik Bulguları.....	34
Tablo 3. Araştırmaya Katılan Sporcuların Çoklu Zekâ Modeli Alt Boyutlara Yönelik Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları.....	35
Tablo 4. Araştırmaya Katılan Sporcuların Yaşa Göre Çoklu Zekâ Düzeyler Belirlemek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi.....	36
Tablo 5. Araştırmaya Katılan Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan t Testi Sonuçları.....	37
Tablo 6. Araştırmaya Katılan Sporcuların Öğrenim Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi.....	38
Tablo 7. Araştırmaya Katılan Sporcuların Aile Gelir Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları.....	39
Tablo 8. Sporcuların Anne Öğrenim Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları.....	40
Tablo 9. Araştırmaya Katılan Sporcuların Baba Öğrenim Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları.....	42
Tablo 10. Araştırmaya Katılan Sporcuların Yapmış Oldukları Spor Branşına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları.....	43
Tablo 11. Araştırmaya Katılan Sporcuların Yapmış Oldukları Spor Türüne Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan t Testi Sonuçları.....	45
Tablo 12. Araştırmaya Katılan Takım ve Bireysel Sporla Uğraşan Sporcuların Cinsiyete Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan t Testi Sonuçları.....	46
Tablo 13. Araştırmaya Katılan Sporcuların Milli Sporcu Olma Durumuna Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan t Testi Sonuçları.....	47
Tablo 14. Araştırmaya Katılan Sporcuların Spora Başlama Yaşına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları.....	47
Tablo 15. Araştırmaya Katılan Sporcuların Spor Yapma Yılına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları.....	49



KISALTMALAR DİZİNİ

BESYO	: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
ÇZK	: Çoklu Zekâ Kuramı
IQ	: Intelligence Quotient
N	: Birey sayısı
P	: Sigma
SPSS	: Statical Package Social Sciences
Std	: Standart
T	: T Testi Fark Değeri
%	: Yüzde



BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Zekâ ile ilgili bir çok araştırmacının görüşü vardır. Zekâ yıllardır araştırmacılar tarafından tanımlanmaya çalışılmıştır ve hala da zekâ ile ilgili tanımlamalar devam etmektedir. Demirel (2002) zekâyı: kalıtsal yetenekler, deneyim ve çevresel faktörler tarafından şekil alan gerçek bir durum olarak kabul görmeye başlamıştır. Biyolojik, psikolojik ve sosyolojik yapıda olan insan kendini ve hayatı anlamlandırmak istemiştir. Bu anlamlandırmalar içinde zekâ önemli bir etken olmuştur. Bilim insanları bu sebeple zekâyı kendi açılarından farklı yaklaşımlarda bulunmuşlardır. Bunun sonucunda da değişik kuramlar ortaya çıkmıştır (Gardner, 1999).

Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligence (Zihnin Çerçevesi: Çoklu Zekâ Teorisi) adlı eseri 1983 yılında yazan Howard Gardner, Çoklu Zekâ Kuramı (ÇZK) dan ilk kez bahsetmiş ve bireylerin zekâsını sadece sözel ve matematiksel becerileri temel alarak değerlendiren zekâ testleri ve zekâ yaklaşımlarını eleştirmiştir (Armstrong, 2003).

Çoklu zekâ kuramının temelini “Zeki olmanın bir ya da iki yolu yoktur” kavramı oluşturmaktadır. Zeki olmak birden fazla yol ile mümkündür. Öğrencilerin sahip olduğu farklı zekâ alanları belirlenerek, sahip oldukları zekâ alanına göre öğrencilere farklı yaklaşımlar uygulamak öğrencileri başarıya ulaştırabilir (Kagan ve Kagan, 1998). Her öğrencinin öğrenme yöntemi farklıdır. Çoklu zekâ alanı ile tüm öğrenciler belirli bir kalıp içerisine sığdırılmaz.

Zekâyı ölçmek amaçlı bir takım düşünürler zekâ testleri geliştirmişlerdir. Fakat günümüzde zekâ testlerinin geçerlilik güvenilirlikleri sürekli olarak tartışılmaktadır.

Zekâ kavramının gelişimi ve ölçülebilmesi için atılmış olan en önemli ve büyük bilimsel adımlardan birisi ‘*Intelligence Quotient -Zekâ Katsayısı*’ IQ’dur (Sprinthall ve Sprinthall, 1990). Gardner beynimizin çok sayıda zekâ bileşenine sahip olduğu ve zekâ testlerinin kişilerin yetenek ve performanslarının tamamını ölçmediği, varolan çoklu yeteneklerin ölçülmesinde geleneksel IQ testlerinin yeterli olmayacağını, böyle yapılan ölçmelerin okulları sıradanlaştıracaklarını ileri sürmektedir. Eğitimdeki başarının öğrencinin bir şeyi çok fazla yapabildiği değil, onun ilgi alanları bulunarak sahip oldukları yeteneklerin meydana çıkarılması ile mümkün olacağını ileri sürmektedir (Gardner’dan aktaran Yılmaz, 2002).

Yapısal hareketlerin eğitim bütünlüğü içinde belirli hedefler doğrultusunda bilinçli, kontrollü ve düzenli bir şekilde organizasyonuna “Beden eğitimi” denir (Özyiğit, 1991).

Eğitimde olan gelişmelerle beraber beden eğitimi bireyi sadece fiziksel olarak değil, buna ek olarak duyuşsal gelişimi zihinsel gelişimi ve toplumsal gelişimine katkı sağlaması amacıyla, önceden belirlenmiş organize bir şekilde tüm bedensel etkinlikler olarak ele almaya başlaması ile eğitimin rolü daha çok ön plana çıkarılmıştır (Duman ve ark., 2003).

Üst düzey sergilenen sportif performans bireyin tüm psikolojik ve biyolojik güçlerini birleştirdiği ve bundan dolayı da bireylerin yaratıcı gücünü oluşturduğu bildirilmektedir (Duricek, 1992).

Araştırmanın Konusu ve Amacı

Bu araştırmanın konusu; Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ordu İli Örneği)’dir. Bu araştırma ile Ordu ilinde aktif olarak spor hayatlarına devam eden belirli spor kulüplerinde ve okul takımlarında oynayan farklı branşlardaki sporcuların; çoklu zekâ düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından farklılaşp farklılaşmadığını incelemektir.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın önemi Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin Farklı Değişkenler Tarafından İncelenip istatistiksel açıdan ne gibi farklılıkların olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Problemi

Bu çalışmanın temel problemi Ordu ilindeki çeşitli kulüplerde ve okul takımlarında olan farklı branşlardaki sporcuların çoklu zekâ düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Alt Problemler

- 1- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 2- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 3- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri öğrenim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 4- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri branşa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

- 5- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri anne-baba öğrenim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 6- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri aile gelir durumuna göre farklılık göstermekte midir?
- 7- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri spor yaşına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 8- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri spora başlama yaşına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 9- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri bireysel ve takım sporlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 10- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri bireysel ve takım sporu yapan sporcuların cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 11- Araştırmada yer alan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri milli sporcu olup olmama durumuna göre farklılık göstermekte midir?

Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. 2018-2019 yılında Ordu ilindeki sporcular ile
2. 224 takım, 288 bireysel olmak üzere toplam 512 sporcu ile,
3. Veri toplamak için “Çoklu Zekâ Envanteri” ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile sınırlıdır.

Araştırmanın Varsayımları

1. Örneklem evreni temsil etmiştir.
2. Araştırma sürecinde sorulan soruların, araştırmanın hedeflediği bilgileri elde edebilecek geçerlilik ve güvenilirliğe sahip olduğu varsayılmıştır.
3. Araştırmaya katılan bireyler, ölçekte yer alan tüm soruları samimi ve içten bir şekilde cevaplamışlardır.
4. Verileri elde etmede kullanılan istatistiki yöntem ve değerlendirmelerin geçerli ve güvenilir olduğu kabul edilmektedir.

Tanımlar

Zekâ: Bir kişinin bir veya birden fazla kültürde değer bulan bir ürün ortaya koyabilme kapasitesi gerçek hayatta karşılaştığı problemlere etkili ve verimli çözümler üretebilme becerisi ve çözüme kavuşturulması gereken karmaşık yapılı problemleri keşfetme yeteneğidir (Gardner, 1999).

Çoklu Zekâ Teorisi: İnsanlardaki zekâyâ IQ temelli bakış açısına karşı gelen, zekânın çok parçalı olduğunu ifade eden, bireylerin öğrenme ortamlarına farklı öğrenme stilleriyle geldiklerini vurgulayan bir yaklaşımdır (Gardner, 1993).

Spor: Belirli kurallara uyularak yapılan, içinde yarışma amacı güdülen, bireylere sosyal, fiziki, mental ve psikolojik olarak katkı sağlayan faaliyetlerin tamamıdır (Erkal, 1982).



İKİNCİ BÖLÜM

Zekâ Kavramı

Zekâ bir çok düşünüre ve bilim adamlarına göre farklılık göstermektedir. Eğitim bilimcilerine göre öğrenme kabiliyeti; biyologlara göre çevreye uyum sağlama kabiliyeti; psikolog alanıyla uğraşanlara göre yargılama yöntemiyle sonuca varma kabiliyeti ve bilgisayar bilimcilerine göre bilgiyi işleme kabiliyeti olarak tanımlanmıştır (Yıldırım, 2003). Her insan farklı zekâ alanlarına ve yeteneklere sahip olduğu için yorumları da bunlara göre farklılaşmaktadır.

Gardner (1999)'a göre zekâ; “Bir kişinin bir veya birden fazla kültürde değer bulan bir ürün ortaya koyabilme kapasitesi gerçek hayatta karşılaştığı problemlere etkili ve verimli çözümler üretebilme becerisi ve çözüme kavuşturulması gereken karmaşık yapıları keşfetme yeteneğidir.” Demirel (2002) ise zekâyı; kalıtsal yetenekler, deneyimler ve çevresel bileşenler tarafından şekillenen bir olgu olarak kabul görmeye başlamıştır. Zekâ en genel ifade ile “insanın düşünme akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamıdır” (TDK,1988:1667).

Zekâyı ölçmek amaçlı bir takım düşünürler zekâ testleri geliştirmişlerdir. Fakat günümüzde zekâ testlerinin geçerlilik güvenilirlikleri sürekli olarak tartışılmaktadır.

Zekâ kavramının gelişimi ve ölçülebilmesi için atılmış olan en önemli ve büyük bilimsel adımlardan birisi ‘*Intelligence Quotient -Zekâ Katsayısı*’ IQ’dur (Sprinthall ve Sprinthall, 1990: 442). Geleneksel yapıdaki zekâ anlayışında insanlar “IQ tarzı düşünme” sonucu zeki olanlar ve zeki olmayanlar olmak üzere iki kategoriye ayrıldı. Bu anlayışta bireyin başarısını ölçmede IQ testleri en önemli kriter haline aldı (Saban, 2002). Gardner beynimizin çok sayıda zekâ bileşenine sahip olduğu ve zekâ testlerinin kişilerin yetenek ve performanslarının tamamını ölçmediği, varolan çoklu yeteneklerin ölçülmesinde geleneksel IQ testlerinin yeterli olmayacağını, böyle yapılan ölçmelerin okulları sıradanlaştıracağını ileri sürmektedir. Eğitimdeki başarının öğrencinin bir şeyi çok fazla yapabildiği değil, onun ilgi alanları bulunarak sahip oldukları yeteneklerin meydana çıkarılması ile mümkün olacağını ileri sürmektedir. Bu sayede daha verimli ve üretken bireylerin yetişmesine olanak sağlanacaktır (Gardner’ dan aktaran Yılmaz, 2002).

Zekâyâ ilişkin eski ve yeni anlayışlar:

Zekâyâ İlişkin Eski Anlayış:

1. Zekâ sabittir.
2. Zekâ, niceliksel olarak ölçülebilir.
3. Zekâ tekildir.
4. Zekâ gerçek yaşamdan soyutlanarak ölçülebilir.
5. Zekâ, öğrencileri sıralamak olası başarılarını kestirmek için kullanılır.

Zekâyâ İlişkin Yeni Anlayış:

1. Zekâ geliştirilebilir.
2. Zekâ herhangi bir performansta veya problem çözme sürecinde sergilendiğinden sayısal olarak hesaplanamaz.
3. Zekâ çeşitli yollarla ortaya koyulabilir.
4. Zekâ bağlam/gerçek yaşam durumlarında ölçülür
5. Zekâ bireylerin gizil güçlerini ve onların başarılı olabilecekleri farklı yolları anlamak için kullanılır (Selçuk ve ark., 2004).

Çoklu Zekâ Kuramı

Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligence (Zihnin Çerçevesi: Çoklu Zekâ Teorisi) adlı eseri 1983'te yazan Howard Gardner, Çoklu Zekâ Kuramı (ÇZK) dan ilk kez bahsetmiş ve bireylerin zekâsını sadece sözel ve matematiksel becerileri temel alarak değerlendiren zekâ testleri ve zekâ yaklaşımlarını eleştirmiştir (Armstrong, 2003)

Gardner, insan zekâsıyla ilgili ileri sürülmüş olan geleneksel yapılı görüşlerin sınırlı olduğunu fark etmiştir ve 1983 yılında Frames of Mind (Zihnin Çerçevesi) adlı eseri yayınlamıştır. Yayınlamış olduğu bu eserde bir insanın en az yedi tane zekâ alanı türünden oluşan oldukça geniş bir yetenek alanına sahip olduğunu öne sürmüştür. Öne sürmüştüğü yedi tane zekâ alanının tanımını yapan Gardner zekâ alanının yedi ile sınırlı kalmayacağını ve daha fazla zekâ alanının olabileceğine vurgu yapmıştır (Gardner'dan aktaran Saban, 2005). Her birey bu zekâ alanlarına çeşitli düzeyde sahip olarak dünyaya gelir yani kişi bazı alanlara daha çok eğilimi olabilir. Örneğin, bir çocuğun matematik öğrenememesi onun zeki olmaması anlamına gelmez aksine matematikte başarılı değilse görsel zekâ alanı matematiksel zekâ alanına göre daha gelişmiş olabilir (Tekin, 2008).

Çoklu zekâ teorisi insan zihnine açılan bir pencere gibidir ve beynin çeşitli bölümlerinin kendine özgü işlevlerini açıklar. Başka bir deyişle çoklu zekâ teorisi insan zekâsının dünyadaki içeriklere, farklı sesler, olgular ve nesnelere ne şekilde tepkiler vereceğine ve bu içerikleri nasıl içselleştirip zihninde yorumlayacağına açıklık getirmeye çalışır. Bu yüzden çoklu zekâ teorisi açısından baktığımızda, zekâ; çok yönlü bir kapasitedir, bir potansiyel veya bir yetidir. Aynı zamanda zekâ bir kişinin genetiksel kalıtımı ile olduğu

kadar, kişinin ekolojik ve kültürel çevresi ile olan deneyim ve etkileşimleri ile de şekillenir (Saban 2005). Çoklu Zekâ Kuramı (ÇZK) kişilerin kendilerini gerçekleştirme ve sahip oldukları yeteneklerin ortaya çıkmasını sağlayacak düzenlemeler içerir (Seber, 2001).

Çoklu zekâ kuramı ile ezberci eğitim arka plana itilir. Öğrencilerin başarı oranları artar ve derslerin daha değişik, ilgi uyandırıcı bir şekilde anlatılmasıyla öğrenimin anlamlı ve zevkli bir hale gelmesi sağlanır. Öğrenciler bu zekâ kuramında hangi öğrenme yöntemini istiyorlarsa o öğrenme yöntemine katılırlar. Çoklu zekâ kuramı ile öğrenciler sahip oldukları zekâların farkına varırlar ve öğrencilerin problem çözme yeteneklerinin gelişmelerinin yanı sıra düşünme becerileri ve kendilerine güvenen bireyler olmaları da sağlanır. Bu kuramda ana düşünce her bireyin farklı olması ve öğrencilerin ilgi, yetenek ve isteklerinin ön planda tutulmasıdır. Ayrıca bireyler doğuştan sekiz zekâ alanına sahip olmalarına rağmen bireylerin buldukları farklı kültürler sahip oldukları zekâ alanlarında etkileyici bir rol oynamaktadır (Demirel, 2007). Çoklu zekâ anlayışı diğer anlayışlara göre çocukların daha kolay bir şekilde öğrenmesini ve öğrenmiş oldukları bilgilerin daha uzun süre hafızalarında kalmasını sağlayan bir anlayıştır (Rettig, 2005).

Çoklu zekâ teorisinin savunmuş olduğu en önemli nokta zekânın sabit olmadığı çoğul bir olay olduğudur. Bundan dolayı kişilerin göreceli bir şekilde sahip olduğu tüm zekâ alanlarını geliştirebilme yeteneklerine sahip olduğunu savunmaktadır (Ömeroğlu & Kandır, 2005).

Çoklu Zekâya Göre Zekânın Özellikleri

Çoklu zekâya göre zekânın özellikleri şunlardır :

- Her insan kendi zekâsını artırma ve geliştirme yeteneğine sahiptir.
- Zekâ, değiştirilmekle kalmaz. Aynı zamanda öğretilebilir.
- Zekâ, insandaki beyin ve zihin sistemlerinin birbiriyle etkileşimi sonucu ortaya çıkan çok yönlü bir olgudur.
- Zekâ, çok yönlülük göstermesine rağmen kendi içinde bir bütündür.
- Her insan çeşitli zekâ alanlarından her birini belli bir düzeyde geliştirebilir.
- Çeşitli zekâ alanları, genellikle bir arada uyum içerisinde çalışırlar.
- Bir insanın her alanda zeki olabilmesinin birçok yolu bulunmaktadır (Selçuk ve ark., 2003).

Çoklu Zekâ Alanlarının Gelişimini Etkileyen Etmenler

Biyolojik nitelik.

Biyolojik nitelik bireyin genetiksel farklılıkları ile beyinde doğum öncesi, sırası ve sonrasında ortaya çıkan tahripleri içerir. Örnek olarak; bir anne hamileliği esnasında sigara, uyuşturucu veya alkol gibi zararlı maddeler kullanıyorsa bu anne karnında bulunan cenin halindeki bebeğe de geçer ve bebeğin gelişmekte olan sinir sistemini tahribe uğratar bu da bebeğin ileriki yaşantısında tedavi edilemeyecek şekilde beyinini hasara uğratmış olacaktır. Bu tip nedenlere bağlı olarak bazı çocuklar doğdukları andan itibaren zekâ alanlarını geliştirmede çeşitli problemlerle karşılaşmaktadırlar (Saban, 2005).

Kişisel hayat hikayesi.

Bu kategori bir bireyin çeşitli zekâ alanlarındaki gelişimine ailesinin, arkadaşlarının, sosyal ilişkilerinin, sosyo-ekonomik yapısının, öğretmenleri ve antrenörlerinin hem olumlu hem de olumsuz yönde etkilemesiyle ilişkili kısmı kapsar. Örnek olarak; kırsal bir alanda büyüyen bir kişiyle, şehir ortamında doğup büyüyen kişi arasında belirli zekâ alanlarında farklılıklar olması olasıdır. Kırsal kesimde büyüyen kişiler, şehirde doğup büyüyen kişilere oranla doğacı zekâ alanını geliştirmek için çok fazla fırsata sahiptir (Saban, 2005).

Tarihsel ve kültürel geçmiş.

Bir bireyin doğup büyümüş olduğu yer ve zamanla beraber bu bireyin doğduğu andan itibaren içerisinde yaşamış olduğu toplumun çeşitli boyutlarındaki tarihsel, kültürel gelişim ve değişimleri içerir. Örnek olarak; sanat ve sosyal etkinliklerin desteklendiği bir dönemde yaşamış olan bir bireyin, kendisiyle aynı fırsata sahip olamayan başka bir bireye göre sosyal zekâ ve bedensel zekâ alanlarının gelişimleri daha iyi düzeyde olacaktır (Saban, 2005).

Kristalleştirici ve felce uğraticı deneyim.

Bir bireyin yetenek ve potansiyellerinin gelişiminde hayatında olan önemli anları esas alır. Yaşadığı bu olaylar daha çok çocukluk döneminde oluşur fakat hayatının herhangi bir kısmında da oluşabilir. Felce uğraticı deneyim, kristalleştirici deneyimlerin tam tersi bireyin zekâ potansiyelini söndüren yok eden veya ortaya çıkmasını engelleyen tecrübeleri içermektedir. Felce uğraticı deneyim, çoğunlukla belirli bir zekâ alanının sağlıklı gelişim göstermesini engelleyecek olumsuz duygularla (utanma, aşağılanma, korku, kızgınlık vb.) doludur (Saban, 2005).

Çoklu Zekâ Alanları

Gardner ilk başta, bireyin belirlenebilen yedi zekâsı olduğunu söylemiş, daha sonra buna bir yenisini ekleyerek sayıyı sekize çıkartmıştır. (Gardner'dan aktaran Campbell and Campbell 1999).

Gardner'ın ileri sürdüğü zekâ alanları şunlardır:

Sözel-Dilsel Zekâ

Mantıksal-Matematiksel Zekâ

Görsel-Uzamsal zekâ

Müziksel-Ritmik Zekâ

Bedensel-Kinestetik Zekâ

Kişilerarası-Sosyal Zekâ

Kişiyeye dönük (İçsel, Özedönük) Zekâ

Doğacı zekâ

Sözel-dilsel zekâ.

Dilin kullanımını farklı şekillerde üretip kullanılmasına neden olan zekâ türü sözel-dilsel zekâdır. Başka bir ifadeyle bireyin dile ait olan kavramları etkili bir biçimde kullanabilme kapasitesinin gelişimidir. Sözel-dilsel zekâ, bireyin kullanmış olduğu kendi dilini, dilinin gramer özelliklerine, sözcüklerin diziliş ve vurgularına ve kavramları hangi anlama geliyorsa o anlama uygun şekilde ustaca kullanmayı gerektirmektedir (Bümen, 2005).

Sözel-dilsel zekâ alanına sahip kişiler anadillerinin yanı sıra başka bir dilde de kendilerini, düşünceleri ve duygularını düzgünce ifade edebilme yeteneğine sahiplerdir. Bu zekâ alanı güçlü olan kişiler işitme, konuşma, okuyarak anlama, tartışma yolları ve karşılıklı iletişimde bulunarak en iyi şekilde öğrenirler (Saban, 2005).

Kitap-şiir-deneme okumayı seven, akrostiş kullanan, doğaçlama yeteneğine sahip, sözcük kelime oyunlardan hoşlanan, öykü-otobiyografi vb. türlerde kendini ifade edebilen bireyler sözel-dilsel zekâ alanına verilebilecek en iyi örneklerdir (Selçuk ve ark., 2003).

Sözel-dilsel zekânın özellikleri:

- Bu zekâyaya sahip kişiler yazma alanında normal öğrencilere göre daha iyidirler.
- Uzun hikaye, fıkralar anlatırlar.
- Yer, tarih ve isim hafızaları çok iyidir.
- Kendi yaş grubuna uygun kullanabilecekleri kelimelerin telaffuzunu doğru bir şekilde yaparlar.

- Yaş gruplarına oranla kelime dağarcığı oldukça fazladır.
- İnsanlarla yüksek seviyeli sözel iletişime girerler.
- Kelime ile ilgili oyunlar, farklı kelimeler ve tekerlemeleri çok severler.
- En çok sevdiği şeylerden birisi kitap okumaktır.
- Öğrendikleri kelimelerin anlamını bozmadan günlük konuşma dili ve yazınsal olarak kullanırlar.
- Duyarak, dinleyerek öğrenmeyi severler (Saban, 2005).

Bu zekâ alanı güçlü olan bireylere uygun meslekler: Yazarlık, edebiyat, şair, hatip, hukuk gibi alanlardır (Vural, 2003).

Mantıksal-matematiksel zekâ.

Bu zekâ alanına sahip kişilerin vergi memuru, matematikçi ve istatistikçi gibi sayıları etkin olarak kullanabilmesi ya da bir bilim adamı, mantık uzmanı, bilgisayar programcısı gibi sebep-sonuç ilişkileri kurup olayların işleyiş ve oluşlarıyla ilgili etkili biçimde mantık yürütebilme kabiliyetidir (Saban, 2004).

Bu zekâ alanı güçlü olan bireyler, nesnelere arasında mantık ilişkileri kurarak, objelerin belirli özellikleri arasında sayısal bağlantılar kurup, hesap yaparak öğrenirler (Saban, 2002).

Mantıksal-matematiksel zekâyâ sahip insanların özellikleri şunlardır:

- Nesnelere ve aralarındaki ilişkileri rahatça algırlarlar.
- Mantıksal problemlerin çözümünde başarılıdırlar
- İlişkileri ve benzerlikleri algılama.
- Genelleme kurar ve test ederler.
- Neden sonuç ilişkilerini ortaya koyma.
- Sonuçları tahmin eder, problemlerin çözüm aşamalarını kullanarak hesap yapar, istatistiki bilgileri yorumlar ve bilgilerin grafik formlarını oluşturup görsel bir şekilde sunabilme gibi matematik becerilerini kullanırlar (Demirel, 2006).
- Olayların oluşumları ve işleyişleri ile ilgili fazla soru sorarlar.
- Sayılarla çalışmayı ve hesaplar yapmayı severler.
- En sevdikleri ders matematiktir.
- Mantıksal bulmacalar çözüp, stratejik oyunlar oynamayı (satranç vs.) çok severler.
- Nesnelere kategorize edip, olaylar arasında belirli bir mantıksal ilişki kurup buna göre düzenlemeyi çok severler (Saban, 2001).

Bu zekâ alanı güçlü olan bireylere uygun meslekler: Bilgisayar, ekonomi, istatistik, mühendislik, bilim insanı (Vural, 2003).

Görsel-uzamsal zekâ.

Boşluğu zihinde canlandırabilme, üç boyutlu nesne ve şekillerin görüntülerini rahatlıkla hayalinde canlandırabilme ya da bir başka ifadeyle, dünyayı doğru algılayıp gördüklerini yansıtabilme kapasitesidir (Saban, 2002). Görsel-uzamsal zekâ alanının özü görsel dünyayı doğru biçimde algılayıp bu algılarda değişimler ve dönüşümler yapabilmek ve görsel deneyimleri fiziksel bir uyarıcı yokken de tekrardan üretebilmektir (Gardner, 2004).

Bu zekâ alanına sahip kişiler: belirli olgulara (zaman, çizgi, biçim, renk vs.) ve bu olgular arasında gerçekleşen ilişkilere fazlaca duyarlıdır. Görsel-uzamsal zekâ alanı güçlü olan kişiler; varlıklar, olgular veya olayları beyninde canlandırıp; çizgiler, resim ve renklerle yapılan çalışmalarla daha iyi bir öğrenme sağlarlar. (Saban, 2004)

Görsel-Uzamsal zekânın genel özellikler:

- Okudukları şeyde resimler kelimelerden daha çok dikkatlerini çeker.
- Nesnelerin görsel halini daha net hatırlarlar.
- Göze hitap eden sunumları (film, slayt vb.) severler.
- Resim yapmaktan ve çizim yapmaktan hoşlanırlar.
- Yön ve adres bulmada başarılıdır.
- Çizerek, resimleyerek çalışır ve not alırlar.
- İnsan yüzlerini kolay unutmazlar.
- Nesnelerin farklı duruşlarını ve görünüşlerini gözlerini kapatıp hayallerinde canlandırabilirler (Yavuz, 2004).

Bu zekâ alanına sahip kişilere uygun meslekler: Ressam, resim öğretmeni, mimar, fotoğrafçı (Vural, 2003).

Müziksel-ritmik zekâ.

Bu zekâ bölümü, müzikle düşünmek, müzikle alakalı kavramları anlama, dinleme, bunları yorumlama, kolaylıkla akılda tutma, yeni sesler üretme ve müzik aletlerini kullanabilme yeteneğidir (Özkan, 2007). Bu zekâ alanı ile bireyin; bir müzik eserinin ritmine, akustiğine, melodisine, parçadaki notaların inişlerine ve çıkışlarına, müzik enstrümanlarına olan ilgisi ve çevredeki seslere olan hassaslığı kastedilir. Nitekim bu zekâ alanı güçlü kişiler, ritim ve müzikle en etkili ve iyi şekilde öğrenir (Saban, 2004).

Müziksel-Ritmik zekâyâ sahip kişilerin genel özellikleri:

- Çalışırken müzik dinlemekten hoşlanırlar.
- Dışarıdan gelen sesler genelde dikkatlerini çeker, kuş sesi gibi.
- Elleriyle ya da kalemle tempo vurarak tempo tutarlar ve bunu yapmaktan hoşlanırlar.

- Bir melodiyi hatırlamak için birkaç kez duymaları yeterlidir.
- Konuşma, yazma ve hareket etme eylemlerinde el ve ayakları ile ritim tutarlar.
- Konserlere, müzikal gibi gösterimlere gitmekten hoşlanırlar (Temiz, 2007).
- Şarkı melodileri hafızalarında çok iyi yer eder.
- Şarkı söylemede yeteneklidirler, sesleri güzeldir.
- Herhangi bir müzik aletini çok iyi çalar ya da çalmaya heveslidirler.
- Müzik derslerini çok severler.
- Farkında olmadan kendi kendilerine melodi mırıldanırlar.
- Çevresindeki seslere karşı fazla hassas ve duyarlıdırlar.
- Duydukları herhangi bir şarkıya farkında olmadan eşlik ederler (Saban,2005).

Bu zekâ alanına sahip kişilere uygun meslekler: Besteci, müzisyen vb. mesleklerdir (Vural, 2003).

Bedensel-kinestetik zekâ.

Bedensel-kinestetik zekâ alanı; aklın, duyguların, fikirlerin ve vücudun üst düzey bir fiziksel performansta birleştirilmesi yeteneğidir (Yavuz, 2009). Bu zekâ alanı, bireyin düşünce ve duygularını ifade ederken bedenini iyi kullanabilmesi, birtakım ürünler üretirken ellerini çok iyi kullanabilmesidir. Denge, koordinasyon, esneklik, hız, dokunma yeteneği gibi birçok yeteneği içine almaktadır (Kuru, 2001).

Bedensel-kinestetik zekâyâ sahip kişilerin özellikleri:

- En az bir spor etkinliğinde veya birden çok spor etkinliğinde başarılıdır.
- Uzun süre bir yerde duramaz, bir süreden sonra hareket etmeye başlarlar.
- Başka insanların jestlerini, mimik ve hareketlerini taklit ederler.
- Her objeyi dokunarak analiz etmek ister
- Hareketli etkinlikler, koşma, zıplama, sıçrama gibi daha çok ilgisini çeker bu etkinliklerde başarılıdırlar.
- El becerileri üst düzeydedir.
- Devinimsel etkinliklere, çamurla oynamak, yontmak gibi katılmayı severler.
- Bir objeyi parçalara ayırıp onu yeniden birleştirmeyi severler.
- En iyi öğrenme yöntemi yaparak ve yaşayaraktır (Saban, 2005).

Bedensel zekâ alanı, öğrencilerin bedensel hareketler yapmalarını gerektirdiği için daha çok beden eğitimi dersinde kullanılmaktadır. Diğer öğretmenler bu zekâ alanı ile kendi dersleri arasında ilişki kurmakta zorluk çekmektedirler (Kuru, 2001).

Bu zekâ alanına uygun meslekler: Tüm spor branşları, sporcu, antrenör, beden eğitimi öğretmeni, heykeltıraş, cerrah, oyuncu (Vural, 2003).

Kişilerarası-sosyal zekâ.

Kişilerarası-sosyal zekâ alanı; insanlarla etkili iletişim kurabilme, grupla çalışma, fikir alışverişi yapabilme, ikna edebilme becerisine sahip olabilmektir (Yavuz, 2004). Bu zekâ alanları gelişmiş kişiler, başkalarının ilgi ve ihtiyaçlarını çok iyi algırlar (Saban, 2004). Bu zekâ alanı gelişmiş kişiler, diğer kişilerin yüz ifadeleri, ses ve mimiklerine duyarlı kişilerdir. Diğer insanların ruh hallerini gibi özelliklerinin farkına varırlar ve onları çok iyi bir şekilde analiz ederler, yorumlayıp değerlendirirler. Başka insanların duygu, düşünce karakteristik özelliklerini yüzlerinden okuyabilecek yeteneğe sahiptirler (Saban,2002).

Kişilerarası-Sosyal zekâyâ sahip kişilerin genel özellikleri:

- Kişilerle sosyal ilişki kurmaktan hoşlanırlar.
- Doğal bir lider olarak görünürler.
- Problemi olan arkadaşlarına öğütler verirler.
- Organizasyonların baş elemanıdırlar.
- Bir şeyler anlatmaktan hoşlanırlar.
- Bir ya da daha fazla yakın arkadaşına sahiptirler.
- Başkalarını düşünür, diğerleri onu arkadaşlık için arar (Selçuk, 2002).
- Başkalarına selam verirler, onların hatırlarını sorarlar ve onları önemserler.
- Çevrelerindeki kişilerle iyi anlaşırlar, duygularını anlarlar.
- Arkadaşlarının kötü zamanlarında onlarla ilgilenirler (Vural, 2005).

Bu zekâ alanı güçlü olan kişilere uygun meslekler: Öğretmenlik, psikolog, rehberlik uzmanı, politikacı (Vural, 2003).

İçsel zekâ.

Bu zekâ alanı, bir bireyin kendisini tanıması, kim olduğunu ve ne yapmak istediğini bilmesi. Hayatında neleri yapmak isteyip, neleri yapmak istememesi, çeşitli durumlarda nasıl davranması gerektiğini, nelere yönelip nelerden uzak durması gerektiğini bilmesi ve bunlar doğrultusunda da hayatında doğru kararlar alabilmesidir (Saban, 2002). Bu zekâ alanı kişinin kendi duygularını, duygusal olarak vereceği tepkilerin seviyesini, düşünme sürecini tanıyıp kendisini değerlendirebilmesi ve kendi hedeflerini belirleyebilme yeteneğidir. Diğer zekâ türlerinin tümünü kapsar (Vural,2004).

İçsel zekâyâ sahip kişilerin genel özellikleri:

- Hislerini, duygu ve düşüncelerini açıkça dile getirip belirtirler.
- Kendilerine olan güvenleri çok fazladır.
- Kendi zayıf ve güçlü yanları hakkında realist görüşleri vardır.
- Diğer insanlara çok nadir akıl danışır.
- Genellikle sınıftaki arka sıralarda otururlar.
- İçe kapanık bir tutum sergileyebilecekleri gibi sosyal çevrelerinde olan bir grupta liderlik vasfı da sergileyebilirler.
- Bağımsızlıktan hoşlanırlar ve bağımsız olma eğilimindedirler.
- Yalnız başına iş yapma yetenekleri güçlüdür (Temiz, 2007).

Bu zekâ alanı güçlü olan kişilere uygun meslekler: Yazar, psikoterapist, sanatçı, iş adamı (Vural, 2003).

Doğacı zekâ.

Gardner'in ileri sürdüğü zekâ alanının sonuncusudur.

Hayvan, bitki ve mineralleri sınıflandırmayı ve bunları tanımlamayı içerir. Bütün çimen, kaya, bitki ve hayvan türlerini kapsar. İnsan eliyle yapılmış olan ve şu anda kullandığımız arabalar ve uçaklar da belki de doğa zekâsı alanı içerisine girebilir (Başbay, 2000).

Bu zekâ alanına sahip bireyler araştırma yapmayı, doğadaki canlıları incelemeyi sever. İnsanın ve kendinin varoluş nedenlerini hakkında düşünürler (Yavuz,2001). Eğitim kurumlarında verilen öğretimin okul binalarında verilmesi öğrencilerde bu zekâ alanının gelişimini kısıtlamaktadır (Saban,2001).

Doğacı zekâyaya sahip kişilerin genel özellikleri:

- Değişik canlı türlerinin isimlerine karşı çok dikkatlidirler.
- Hayvan ve çiçek türleri ilgilerini çeker.
- Kendi istedikleri şekilde faaliyetler yaparlar.
- Her anlarını doğa ile paylaşırlar (Arı, 2005).
- Doğa ve hayvanat bahçesi gezilerini severler.
- Evcil hayvan beslemeyi severler.
- Doğadaki sınıflamanın farkındadırlar
- Mevsim, iklim olaylarını, yeryüzünün şekli ve gökyüzüne merak ve ilgileri vardır.
- Doğanın dengesinden, düzeninden model ve örnekler kullanarak öğrenmekten hoşlanırlar (Temiz, 2007).

Bu zekâ alanı güçlü olan kişilere uygun meslekler: Arkeolog, biyolog, jeolog, zoolog (Vural, 2003).

Beden Eğitimi ve Spor

Beden eğitimi ile kişiler sosyalleşip düzgün bir kişiliğe sahip olabilir. Kişi ruh ve bedensel becerilerini geliştirir. Duruma göre çevresel koşullar ve katılımcıların durumlarına göre değişip belirli kurallara dayalı oyun, cimmastik, sporu içinde barındıran bütün alıştırmalar ve çalışmaların geniş alanlı etkinlikleridir (Yamaner, 2001).

Spor, belirli kurallara uyularak yapılan, içinde yarışma amacı güdülen, bireylere sosyal, fiziki, mental ve psikolojik olarak katkı sağlayan faaliyetlerin tamamıdır (Erkal, 1982).

Beden eğitimi ve spor bireylerin beden ve ruh yapısını geliştirir, iradesini güçlü hale getirir. Bunların yanı sıra kişilerin grup çalışmasını ve dayanışma sağlamalarını kolaylaştırır, kendi kendine güveni ve buna ek olarak da kişilerin toplumda yer edinmesi olarak sosyalleşmesinde de önemli rol oynar (Erkal, 1982). Beden eğitimi ve spor olgularını birbirinden keskin bir şekilde ayırıp ve farklı düşünmek oldukça güçtür (İnal, 2003). Bu iki kavram birbirini tamamlar.

Beden Eğitimi ve Sporun Yararları

Beden eğitimi çocukların gelişimini çok yönlü olarak etkiler. Çocuğun dengeli ve uyumlu hareket yeteneklerini geliştirir. Aynı zamanda, çocukların psikomotor gelişimlerine, algısal-motor gelişimlerine sosyal-duygusal gelişimlerin, öğrenme kapasitelerinin geliştirilmesine ve boş zamanlarını iyi ve etkin bir şekilde kullanma alışkanlıkları kazandırılmasına katkıda bulunur (Çamlıyer, 1999).

Beden eğitimi ile bireyler sağlık ilkeleri ve hareketin yaşamda ne kadar çok önemli olduğunu anlarlar. İnsan hareketlerinin doğası, büyüme ve gelişme konuları, hastalıklardan nasıl korunulacağı, yeterli beslenme ve dengeli beslenme gibi konular hakkında bilgi sahibi olur. Bu bilgi birikimleriyle beraber etkinliklere yeni bir anlam yüklenecek ve bu da bütün bireylerin daha sağlıklı bir yaşam sürdürmesine katkıda bulunacaktır (Çakıroğlu, 1986).

Beden eğitimi faaliyetleri düzenli bir şekilde yapılırsa, organizmanın fiziksel uygunluğu ve dayanıklılığı artar ve iç organ fonksiyonları da gelişim gösterir. Bu durumda da organizma değişen şartlara daha kolay bir şekilde uyum sağlar ve yorgunluğa karşı direnci artar. Organizmada çok görülen etkiler ise beceri ve yeteneklerinin gelişmesi, kassal hareketlere bağlı olarak verimlilik düzeyinin artış göstermesi ve kassal dayanıklılık ve kuvvetinin de artmasıdır (Sönmez, 2001). Beden eğitimi ve spora katılım sinir sistemi ile

nöromusküler sistemin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Buna bağlı olarak kişilerin refleks gelişimi artmakta, sinir sisteminin düzenlenmesi ve daha hızlı uyarılması sağlanmaktadır (Çöndü, 2004).

Kişinin kararlarında kararlı olmasını ve enerjisinin tam olmasını sağlaması, herhangi bir sosyal ortamda objektif değerlendirmeler yapabilme yeteneğinin de kişiye kazandırılması ile kişinin birey-toplum ilişkisini daha da uyumlu hale getirmektedir (D.P.T. 1983)

Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları

- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
- Milli bayramları ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme.
- Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıkları edinebilme.
- Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- Beden Eğitimi ve Sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını sportif faaliyetlerle değerlendirmeye istekli olabilme.
- Dostça oynama ve yarışma, kazananı kutlama kaybetmeyi kabullenebilme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
- Tabiatı sevme temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranabilme alışkanlığı edinebilme.
- Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
- Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
- Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
- Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme.
- Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme.
- Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
- İyi duruş alışkanlığı edinebilme
- Beden Eğitimi ve Sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
- Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.

18 Ocak 1982 Gün ve 2104 Sayılı Tebliğler Dergisi(MEB, 2000'den aktaran Karadağ, 2012).

Çoklu Zekâ Yaklaşımında Beden Eğitimi ve Sporun Yeri

Yapısal hareketlerin eğitim bütünlüğü içinde belirli hedefler doğrultusunda bilinçli, kontrollü ve düzenli bir şekilde organizasyonuna “Beden eğitimi” denir (Özyiğit, 1991).

Beden eğitimi öğrencilerin bilişsel alan, duyuşsal alan ve psikomotor alanlarda bütün bir şekilde gelişmelerinde önemli bir rol oynar (Darst ve Pangrazi, 2006' dan aktaran Ermiş, 2012). Fiziksel aktivite öğrenmeyi, hafızayı ve konsantrasyonu artırır, bunun sonucu olarak öğrencilerin akademik performansı artar (Ratey ve Sattelmair, 2009' dan aktaran Ermiş, 2012).

“Beyin kaynaklı nörotrofik faktör” adı verilen proteinin düzenli ve sıkı antrenmanlar yapılarak salgılanması artar. Salgılanan bu protein beyni besler. Böylece düzenli olarak yapılan fiziksel etkinlikler, hipokampüste yani beynin düşünmeden sorumlu bölgesinde nöron üretilmesini sağlar ve bu da bireyin beyin performansının daha iyi olmasına neden olur (Hillman ve ark, 2008'den aktaran Ermiş, 2012).

Bedensel zekâ alanı beden kullanılması gerektirdiği için genellikle beden eğitimi dersinde kullanılır. Diğer öğretmenler kendi konularını anlatırken bu zekâ alanını kullanmada güçlük çekerler (Kuru, 2001).

Bir çocuk futbol oynarken bedensel-kinestetik zekâ alanına ihtiyaç duyar. Fakat bu zekâ alanının yanı sıra topun nereye gideceğini tahmin etmek için uzaysal zekâ alanına da sahip olmalıdır. Ayrıca oyun sırasında etkili tartışabilmek ve hakkını savunabilmesi için de sözel ve kişilerarası zekâyâ ihtiyacı olacaktır (Kuru, 2001). Yani bir çocuk bir sportif faaliyeti yaparken tek bir zekâ alanını değil birden çok zekâ alanını kullanmaktadır.

Sözel-Dilsel Zekânın Beden Eğitimi Kullanımı

- Öğrencilere beden eğitimi dersinde öğrendikleri bir psikomotor beceriyi ne zaman, nerede ve nasıl kullanabileceklerini açıklayabilme fırsatı verme,
- Öğrencilere öğrendikleri hareketin kendilerine ne tür yararlar sağlayabileceğine ilişkin tartışma ortamı yaratma,
- Öğrencilere beden eğitimi derslerinde kendilerini en çok ilgilendiren veya bir konuyu veya bir olayı arkadaşlarına anlatma (Çamlıyer ve ark., 2005).

Mantıksal-Matematiksel Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Bir hareketin nasıl yapılacağı öğrettikten sonra ona bağı olan diğer hareketlerin ne şekilde yapılacağını sorgulatma,
- Eğitsel oyunlar içerisinde matematik işlemlerini kullanma,
- Herhangi bir sahanın ölçülerini tam olarak verip evde bu ölçeklerden yola çıkarak ölçeklendirme çizimi yapmasını isteme,
- Belirli hareketleri kare, üçgen, çember vs. gibi şekillerin çizimlerini kullanıp, matematikle alakalı emirlere oyun oynatma,
- Sınıflar arasında yapılacak olan organizasyonlarda, organizasyon tanıtımı, gelir gider kayıtlarını, hesap ve para ile ilgili işleri öğrencilere yaptırma (Çamlıyer ve ark., 2005).

Görsel-Uzamsal Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Öğrencilere öğretilmiş olan bir dirili veya oyun aşamasında öğrenmiş oldukları bir hareketi mental antrenman şeklinde zihinlerinde canlandırmalarını isteme.
- En sevdikleri bir hareket dizinini oyun vb. gibi etkinlikleri resim olarak çizmelerini isteme,
- Görsel araçları kullanarak alanda yerleştirilmiş olan sporcunun, bir sonraki oyun stratejisinin neler olabileceği hakkında görüşlerinin ne olduğunu sorma (Mitchell and Kernodle, 2004),
- Bir hareketin öğretilmesinde flash kartlar, fotoğraflar, slayt gösterileri, afiş hazırlama, ve video gibi görüntüleri kullanma,
- Öğrenciden sınıfın seviyesi dikkate alınarak yapılacak olan bir hareketin, ders, hareket ve o harekete ait bir tekniğin çizilmesini ev ödevi olarak verme,
- Herkesin kendi beden hareketlerini ve sınırlarının ne olduğunu ve bedensel yetenek düzeylerini kavratma,
- Gözler kapalı oynayabilecekleri bir eğitsel oyun oynatma (Çamlıyer ve ark., 2005),

Müziksel-Ritmik Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Basit hareket tekniklerini tekerlemelere uydurarak yaptırma,
- İlköğretim sınıflarında müzikle oynanan eğitsel oyunlara sıkça yer verme,
- Her hareketin ritmini yakalayıp el çırpma ya da sesle söyleme (hop-hop-hop vb.),
- Danslara sık sık yer verme,
- Öğrenilen bir hareket becerisine ilişkin öğrencilerden beste yapmalarını isteme (Çamlıyer ve ark., 2005).

Bedensel-Kinestetik Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Drama türlerini kullanma, rol yapma gibi türleri kullanma,
- El işaretlerini ellerinden geldiğince derslere dahil etme,
- Ders esnasında öğrencilere öğrenme aşaması ile ilgili olarak belirli fiziksel hareketlilik içeren oyun oynatma ve etkinlikler yaptırma,
- Herhangi bir matematik problemini öğrencilerinizden fiziksel olarak çözmelerini isteyip onları cesaretlendirme,
- Gerginliği düşüren hızlı fakat riski az bedensel hareketler yaptırma,
- Öğrencilere enerjik müzikler çalıp, hareket etmelerini sağlama. Bu sayede daha fazla oksijen alırlar ve uyanık kalmaları sağlanır ve bunun sonucunda bedensel-kinestetik zekâ alanı öğrenciler dersleri daha etkili dinleyebilirler,
- Öğrencileri dinlenme aralarında fiziksel oyunlar oynamaları konusunda cesaretlendirme (Bruetsch, 1998).
- Öğrencilerin öğretmen tarafından gösterilen bir hareketin taklidini malzeme kullanmaksızın, beden hareketleriyle yapmaları,
- Öğrencinin öğretmen rolünü üstlenerek öğretmene ve arkadaşlarına bir beceriyi göstermesi ve göstermiş olduğu beceri ile ilgili kritik noktaları betimlemesi (Mitchell and Kernodle, 2004).

Kişilerarası-Sosyal Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Beden eğitimiyle ilgili yapılacak uygulamalarda öğrencilerin grup organizasyonlarına önem verme,
- Öğrencilere değişik konular hakkında çokça sorumluluk verme ve verilen sorumlulukları arkadaşları ile paylaşmalarına zemin hazırlama,
- Sınıflar arasında yapılan etkinliklerde öğrencilere hakemlik, liderlik gibi vasıflar yükleme
- Sosyal davranışlara uygun hareket sergileyen öğrencileri topluluğun önünde ödüllendirme ve onurlandırma,
- Okuldaki spor kulübü etkinliklerinde öğrencilere belirli etkin görevler yükleme (Çamlıyer ve ark., 2005).

Özedönük-İşsel Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Herhangi bir hareket öğretilirken öğrencilere yapamayacağından fazla yük verilmeyip onun seviyesine göre görevler verme bu sayede kendilerine olan güvenlerini azalmamasını ve güvenlerinin yok olmasını sağlamak,

- Yapılacak olan hareketi kolaydan zora ve basitten karmaşığa doğru yapabilmelerine yardımcı olmak,
- Düzeltme ve değerlendirme dönütlerini düzgün kullanma,
- Öğrenmiş oldukları ya da öğrenecekleri bir hareketin kendi düzeylerine uygun olarak analizini yaptırmak,
- Öğrencilere ders dışında ödevler verip gelişmelerine katkı sağlayacak program hazırlama, ve onlardan kendilerini güçlü hissettikleri yönlerini belirtecekleri bir yazı isteme (Çamlıyer ve ark., 2005).

Doğacı Zekânın Beden Eğitiminde Kullanımı

- Beden eğitimi uygulamalarında mümkün olduğunca güneşi ve açık havayı değerlendirme,
- Dersin yapıldığı alanlardaki malzemelerin temizliğine dikkat çekme,
- Ortam uygun olduğunda öğrencilere kır gezileri düzenleme ve kır koşuları yaptırma,
- Ders dışı etkinlikler kapsamında zaman zaman çevredeki uygun yerlere doğa yürüyüşleri düzenleme (Çamlıyer ve ark., 2005).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma “Tarama ve Betimleme Modeli” olarak tasarlanmıştır. Günümüzde ya da geçmişte gerçekleşen veya var olan durumları hiçbir farklılaşmaya uğratmadan, değiştirmeden olduğu gibi betimlemeyen ve durumu tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Bu araştırma modelinde eldeki durumda değişiklik ya da durumu etkileme çabası yoktur. Bu araştırma modelinde amaç ortada olan durumu gözlemleyip doğru bir şekilde analiz etmektir. Değiştirme olmaksızın gözlemek asıl amaçtır (Karasar,1984).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2018–2019 yılında Ordu ilinde belirli spor kulüpleri ve okul takımlarında farklı branşlardaki sporcular oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemi ise, Ordu ilinde ki belirli spor kulüpleri ve okul takımlarından 224’ü takım sporlarıyla uğraşan , 288’i bireysel sporlarla uğraşan olmak üzere toplam 512 örneklem oluşturmaktadır.

Veri Toplama Teknikleri

Çalışmada öğrencilere Özden (2008) tarafından geliştirilmiş olan “Çoklu Zekâ Envanteri” uygulanmıştır. Envanter 5’li likert tipindedir. 10 bölümden oluşmakta ve 80 madde bulunmaktadır. Katılımcılar bana hiç uygun değil ve bana tamamen uygun arasında tercih yapmaktadır. Ölçek derecelendirmeleri aşağıdaki gibidir:

- 1=Bana Hiç Uygun Değil
- 2=Bana Çok Az Uygun
- 3=Bana Kısmen Uygun
- 4=Bana Oldukça Uygun
- 5=Bana Tamamen Uygun

Envanter her bölümde A’ dan H harfine kadar maddeden oluşmaktadır. Her bölümde benzer harfler bir zekâ alanını temsil etmektedir. Anketteki maddelerin temsil ettikleri zekâ alanları şu şekildedir:

- A harfi = Sözel-Dilsel Zekâ
- B harfi = Mantıksal-Matematiksel Zekâ
- C harfi = Görsel-Uzamsal Zekâ
- D harfi = Müziksel-Ritmik Zekâ

E harfi = Bedensel-Kinestetik Zekâ

F harfi = Kişilerarası-Sosyal Zekâ

G harfi = İçsel Zekâ

H harfi = Doğacı Zekâ

Her sporcunun sekiz zekâ alanından aldıkları puanlar sekiz bölümde de aynı harfler toplanarak belirlenmiştir. Sonuçlara göre en yüksek puan aldıkları alanlar o zekâ alanının daha baskın olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Çoklu Zekâ Düzeyleri ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin olarak Cronbach's Alpha değerleri; Sözel zekâ için değer 0,712, Mantıksal zekâ için değer 0,815, Görsel zekâ için değer 0,755, Müziksel zekâ için değer 0,763, Bedensel zekâ için değer 0,738, Sosyal zekâ için değer 0,820, Doğacı zekâ için değer 0,878, İçsel zekâ için değer 0,816 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada, ölçekler aracılığı ile elde edilen verilerin analizlerinin yapılabilmesi için önce tüm verilerin işlenmesiyle ilgili çalışmalar yapılmıştır. Bunun için öncelikle, Ordu ilindeki çeşitli spor kulüpleri ve okulların spor takımlarından toplam 512 sporcunun doldurduğu ölçeklerin detaylı bir şekilde kontrolleri yapılmıştır. Verilen anketleri eksik dolduranların veya hiç doldurmayanların anketleri değerlendirilmemiştir. Daha sonra araştırmaya uygun bulunan anketler, SPSS programında analizlerinin yapıp değerlendirmeye tabi tutulması için için bilgisayara aktarılmıştır. Verilerin dağılımları incelenmiş ve alt boyutların çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1,96 ile -1,96 arasında değişmesi nedeniyle normallik varsayımı sağlanmış ve parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir (Can, 2018). Araştırmada veri analizlerinin yapılması için SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiklerden, Pearson korelasyon testi ve parametrik testler olan t testi, ANOVA testleri kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda hangi gruplar arasında farklılık olduğunu belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testinden faydalanılmıştır. Tüm verilerin analizinde 0,05 değeri güven düzeyi olarak alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Sporcuların Demografik Özelliklere Yönelik Bulguları

	N	%
Yaş		
15 yaş ve altı	151	29,5
16-20 yaş	308	60,2
21-25 yaş	46	9,0
26 yaş ve üzeri	7	1,3
Cinsiyet		
Kız	295	57,6
Erkek	217	42,4
Öğrenim Durumu		
İlkokul	5	1,0
Ortaokul	115	22,5
Lise	316	61,7
Lisans	73	14,3
Lisansüstü	3	0,5
Aile Gelir Durumu		
0-1500	45	8,8
1501-2500	126	24,6
2501-3500	149	29,1
3501-4500	101	19,7
4500 ve üstü	91	17,8
Anne Öğrenim Durumu		
Hiçbir okul mezunu değil	17	3,3
İlkokul	128	25,0
Ortaokul/Lise	279	54,5
Lisans	72	14,1
Lisansüstü	16	3,1
Baba Öğrenim Durumu		
Hiçbir okul mezunu değil	10	2,0
İlkokul	117	22,9
Ortaokul/Lise	282	55,1
Lisans	81	15,8
Lisansüstü	22	4,2

Araştırmaya katılanların yaş ortalamaları %29,5'i (n=151) 15 yaş ve altı, %60,2'si (n=308) 16-20 yaş arasında, %9,0'ı (n=46) 21-25 yaş arasında, %1,3'ü (n=7) 26 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların cinsiyet durumu %57,6'sı (n=285) kız, %42,4'ü (n=217) erkek sporcudur. Katılımcıların öğrenim durumu, %1,0'ı (n=5) ilkokul, %22,5'i (n=115) ortaokul, %61,7'si (n=316) lise, %14,3'ü (n=73) lisans, %0,5'i (n=3) lisansüstü öğrenim durumudur. Katılımcıların aile gelir düzeyleri %8,8'i (n=45) 0-1500 tl arasında, %24,6'sı (n=149) 1501-

2500 tl arasında, %29,1'i (n=149) 2501-3500 tl arasında, %19,7'si (n=101) 3501-4500 arasında, %17,8'i (n=91) 4500 tl ve üstü gelire sahiptir. Araştırmaya katılanların anne öğrenim düzeyi durumu %3,3'ü (n=17) hiçbir okul mezunu değil, %25,0'ı (n=128) ilkokul, %54,5'i (n=279) ortaokul/lise, %14,1'i (n=72) lisans, %3,1'i (n=16) lisansüstü mezunudur. Katılımcıların baba öğrenim düzeyi durumu %2,0'ı (n=10) hiçbir okul mezunu değil, %22,9'u (n=117) ilkokul, %55,1'i (n=282) ortaokul/lise, %15,8'i (n=81) lisans, %4,3'ü (n=22) lisansüstü mezunudur.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Sporcuların Spor Bilgilerine Yönelik Bulguları

	N	%
Branş		
Taekwondo	81	15,8
Judo	80	15,6
Güreş	71	13,9
Futbol	80	15,6
Basketbol	70	13,7
Voleybol	75	14,6
Yüzme	55	10,7
Spor Türü		
Takım	224	43,8
Bireysel	288	56,2
Milli Sporcu Olma Durumu		
Evet	48	9,4
Hayır	464	90,6
Spora Başlama Yaşı		
1-5 yaş	11	2,1
6-10 yaş	240	46,9
11-15 yaş	247	48,2
16 yaş ve üzeri	14	2,7
Spor Yapma Yılı		
1-4	212	41,4
5-9	203	39,6
10-14	87	17,0
15 yaş ve üzeri	10	2,0

Araştırmaya katılanların spora yönelik bilgileri incelendiğinde, sporcuların %15,8'i (n=81) taekwondo, %15,6'sı (n=80) judo, %13,9'u (n=71) güreş, %15,6'sı (n=80) futbol, %13,7'si (n=70) basketbol, % 14,6'sı (n=75) voleybol ve %10,7'si (n=55) yüzme

branşındadır. Katılımcıların %43,8'i (n=224) takım sporu yaparken %56,2'si (n=288) bireysel sporla uğraşmaktadır. %9,4'ü (n=48) milli sporcu, %90,6'sı (n=464) milli sporcu değildir. Araştırmaya katılanların spora başlama yaşı durumları %2,1'i (n=11) 1-5 yaş arasında, %46,9'u (n=240) 6-10 yaş arasında, %48,2'si (n=247) 11-15 yaş arasında, %2,7'si (n=14) 16 yaş ve üzerinde spora başlamıştır. Katılımcıların spor yapma yılları %41,4'ü (n=212) 1-4 yıl, %39,6'sı (n=203) 5-9 yıl, %17,0'ı (n=87) 10-14 yıl, %2,0'ı (n=10) yıldır spor yapmaktadır.

Tablo 3. *Araştırmaya Katılan Sporcuların Çoklu Zekâ Modeli Alt Boyutlara Yönelik Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları*

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Sözel zekâ	512	10,00	50,00	31,77	8,871	-,190	-,420
Mantıksal zekâ	512	12,00	50,00	34,00	7,272	-,193	-,334
Görsel zekâ	512	14,00	50,00	34,63	7,006	-,262	-,389
Müziksel zekâ	512	12,00	50,00	33,98	7,343	-,219	-,333
Bedensel zekâ	512	17,00	50,00	38,22	6,561	-,412	-,119
Sosyal zekâ	512	14,00	50,00	36,10	6,537	-,378	,032
Doğacı zekâ	512	12,00	50,00	35,85	7,086	-,457	,009
İçsel zekâ	512	17,00	50,00	35,00	6,639	-,164	-,365

Çoklu zekâ alt boyutlarına yönelik tanımlayıcı bulgular incelendiğinde sözel zekâ alt boyutu için ortalama puan $31,77 \pm 8,87$; mantıksal zekâ alt boyutu için ortalama puan $34,00 \pm 7,27$; görsel zekâ alt boyutu için ortalama puan $34,63 \pm 7,00$; müziksel zekâ alt boyutu için ortalama puan $33,98 \pm 7,34$; bedensel zekâ alt boyutu için ortalama puan $38,22 \pm 6,56$; sosyal zekâ alt boyutu için ortalama puan $36,10 \pm 6,53$; doğacı zekâ alt boyutu için ortalama puan $35,85 \pm 7,08$; içsel zekâ alt boyutu için ortalama puan $35,00 \pm 6,63$ olarak tespit edilmiştir.

Alt boyutlara yönelik çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde, değerlerin +1,96 ile -1,96 arasında değiştiği görülmektedir. Bu durum alt boyutların normal dağılım varsayımını sağladığını göstermektedir. Normallik varsayımının sağlanması nedeniyle parametrik testler olan t testi ve ANOVA testinin yapılmasına karar verilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Sporcuların Yaşa Göre Çoklu Zekâ Düzeyler Belirlemek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi

		Ortalama	Std. Sapma	F	p	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	15 yaş ve altı (a)	31,77	8,066	0,587	0,624	----
	16-20 yaş (b)	31,54	9,509			
	21-25 yaş (c)	32,93	7,230			
	26 yaş ve üzeri (d)	34,71	5,992			
Mantıksal zekâ	15 yaş ve altı (a)	34,29	7,853	1,039	0,375	----
	16-20 yaş (b)	33,67	7,110			
	21-25 yaş (c)	34,69	6,555			
	26 yaş ve üzeri (d)	37,71	4,855			
Görsel zekâ	15 yaş ve altı (a)	34,30	7,214	0,626	0,599	----
	16-20 yaş (b)	34,61	7,026			
	21-25 yaş (c)	35,41	6,855			
	26 yaş ve üzeri (d)	37,28	6,473			
Müziksel zekâ	15 yaş ve altı (a)	33,43	7,368	1,351	0,257	----
	16-20 yaş (b)	34,40	7,341			
	21-25 yaş (c)	33,55	7,479			
	26 yaş ve üzeri (d)	30,00	4,932			
Bedensel zekâ	15 yaş ve altı (a)	39,05	6,49	7,664	0,000	a-c
	16-20 yaş (b)	37,25	6,467			a-d
	21-25 yaş (c)	41,36	6,060			b-c
	26 yaş ve üzeri (d)	42,14	6,175			b-d
Sosyal zekâ	15 yaş ve altı (a)	35,45	6,516	2,613	0,051	----
	16-20 yaş (b)	36,08	6,546			
	21-25 yaş (c)	37,71	6,434			
	26 yaş ve üzeri (d)	40,71	4,461			
Doğacı zekâ	15 yaş ve altı (a)	34,64	7,678	4,514	0,004	a-d
	16-20 yaş (b)	36,13	6,659			b-d
	21-25 yaş (c)	36,78	7,189			c-d
	26 yaş ve üzeri (d)	43,28	5,794			
İçsel zekâ	15 yaş ve altı (a)	33,41	7,048	6,336	0,000	a-c
	16-20 yaş (b)	35,32	6,332			a-d
	21-25 yaş (c)	37,54	6,068			b-d
	26 yaş ve üzeri (d)	38,85	6,962			

Yaşa göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, yaşa göre bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Bedensel zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre 20 yaşından küçük bireylerin bedensel zekâ ortalama puanları 20 yaşından büyük bireylere göre daha düşük olarak tespit edilmiştir.

Doğacı zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 15 yaş altındaki bireylerin puan ortalamaları en düşükken 26 yaş ve üzeri bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

İçsel zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 15 yaş altındaki bireylerin puan ortalamaları en düşükken 26 yaş ve üzeri bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Sporcuların Cinsiyet Değişkenine Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan t Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	T	P
Sözel zekâ	Kız	30,99	8,952	2,337	0,200
	Erkek	32,84	8,671		
Mantıksal zekâ	Kız	33,82	7,263	0,648	0,517
	Erkek	34,24	7,289		
Görsel zekâ	Kız	33,83	7,085	3,017	0,003
	Erkek	35,71	6,878		
Müziksel zekâ	Kız	33,10	7,258	3,193	0,001
	Erkek	35,18	7,310		
Bedensel zekâ	Kız	37,76	6,428	1,834	0,067
	Erkek	38,84	6,704		
Sosyal zekâ	Kız	35,80	6,496	1,214	0,225
	Erkek	36,51	6,584		
Doğacı zekâ	Kız	35,90	6,970	0,192	0,848
	Erkek	35,78	7,255		
İçsel zekâ	Kız	34,63	6,386	1,509	0,132
	Erkek	35,52	6,949		

Cinsiyete göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, cinsiyete göre görsel zekâ ve müziksel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Görsel zekâ ve müziksel zekâ algılarında erkeklerin puan ortalamaları kızlardan daha yüksektir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Sporcuların Öğrenim Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi

		Ortalama	Std. Sapma	F	p	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	İlkokul (a)	31,80	7,190	0,755	0,555	----
	Ortaokul (b)	32,05	9,018			
	Lise (c)	31,32	9,068			
	Lisans (d)	33,26	7,852			
	Lisansüstü (e)	33,00	9,165			
Mantıksal zekâ	İlkokul (a)	37,00	6,819	1,925	0,105	----
	Ortaokul (b)	34,85	8,364			
	Lise (c)	33,33	7,000			
	Lisans (d)	35,36	6,440			
	Lisansüstü (e)	33,66	3,055			
Görsel zekâ	İlkokul (a)	34,40	8,848	1,583	0,178	----
	Ortaokul (b)	34,60	7,367			
	Lise (c)	34,20	7,097			
	Lisans (d)	36,43	6,020			
	Lisansüstü (e)	37,00	8,185			
Müziksel zekâ	İlkokul (a)	36,40	6,730	0,787	0,534	----
	Ortaokul (b)	33,57	7,500			
	Lise (c)	34,06	7,374			
	Lisans (d)	34,39	7,029			
	Lisansüstü (e)	28,00	7,810			
Bedensel zekâ	İlkokul (a)	37,40	8,384	7,983	0,000	a-b b-d
	Ortaokul (b)	39,59	6,691			a-d b-e
	Lise (c)	37,04	6,331			a-e
	Lisans (d)	41,15	6,059			b-c
	Lisansüstü (e)	40,66	4,725			
Sosyal zekâ	İlkokul (a)	36,40	5,813	1,856	0,117	----
	Ortaokul (b)	35,86	6,515			
	Lise (c)	35,74	6,762			
	Lisans (d)	38,00	5,454			
	Lisansüstü (e)	37,33	1,154			
Doğacı zekâ	İlkokul (a)	30,20	8,555	2,210	0,067	----
	Ortaokul (b)	34,82	7,704			
	Lise (c)	35,97	6,730			
	Lisans (d)	37,27	7,261			
	Lisansüstü (e)	37,33	6,806			
İçsel zekâ	İlkokul (a)	31,40	2,880	5,5,63	0,000	a-b b-d
	Ortaokul (b)	33,16	7,282			a-c b-e
	Lise (c)	35,13	6,401			a-d
	Lisans (d)	37,57	5,882			a-e
	Lisansüstü (e)	36,33	7,094			b-c

Öğrenim durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, öğrenim durumuna göre bedensel zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Bedensel zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre lisans ve lisansüstü mezunu bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

İçsel zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre lisans ve lisansüstü mezunu bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Sporcuların Aile Gelir Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	F	p	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	0-1500 (a)	30,48	9,109	0,422	0,793	----
	1501-2500 (b)	31,68	8,897			
	2501-3500 (c)	32,02	8,411			
	3501-4500 (d)	32,40	9,312			
	4500 ve üstü (e)	31,46	9,072			
Mantıksal zekâ	0-1500 (a)	31,60	8,781	2,944	0,020	a-c b-e
	1501-2500 (b)	32,93	6,985			a-d
	2501-3500 (c)	34,53	6,629			a-e
	3501-4500 (d)	34,50	7,052			b-c
	4500 ve üstü (e)	35,25	7,765			b-d
Görsel zekâ	0-1500 (a)	32,40	7,554	2,244	0,063	----
	1501-2500 (b)	34,15	6,929			
	2501-3500 (c)	34,44	7,105			
	3501-4500 (d)	35,66	6,883			
	4500 ve üstü (e)	35,54	6,880			
Müziksel zekâ	0-1500 (a)	32,06	7,355	2,639	0,033	a-c
	1501-2500 (b)	33,03	7,167			a-e
	2501-3500 (c)	34,09	6,997			a-e
	3501-4500 (d)	34,32	7,348			b-e
	4500 ve üstü (e)	35,70	7,862			
Bedensel zekâ	0-1500 (a)	37,64	7,813	0,679	0,607	Fark yok
	1501-2500 (b)	37,53	6,415			
	2501-3500 (c)	38,40	6,377			
	3501-4500 (d)	38,62	6,626			
	4500 ve üstü (e)	38,71	6,361			
Sosyal zekâ	0-1500 (a)	35,08	6,632	2,834	0,024	a-e
	1501-2500 (b)	35,02	6,362			c-e
	2501-3500 (c)	36,36	6,742			d-e
	3501-4500 (d)	35,98	6,423			
	4500 ve üstü (e)	37,83	6,245			
Doğacı zekâ	0-1500 (a)	35,82	8,141	1,296	0,270	----
	1501-2500 (b)	34,77	6,977			
	2501-3500 (c)	36,07	6,709			
	3501-4500 (d)	36,88	6,873			
	4500 ve üstü (e)	35,85	7,460			
İçsel zekâ	0-1500 (a)	33,53	7,063	1,826	0,122	----
	1501-2500 (b)	34,10	6,521			
	2501-3500 (c)	35,33	6,221			
	3501-4500 (d)	35,93	7,085			
	4500 ve üstü (e)	35,43	6,620			

Aile gelir durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, aile gelir durumuna göre mantıksal zekâ, müziksel zekâ ve sosyal zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Mantıksal zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 4500 TL ve üzeri aile gelirin sahip olanların puan ortalamaları en yüksekken, 1500 TL ve altı gelire sahip olanların puan ortalamaları en düşüktür.

Müziksel zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 4500 TL ve üzeri aile gelirin sahip olanların puan ortalamaları en yüksekken, 1500 TL ve altı gelire sahip olanların puan ortalamaları en düşüktür.

Sosyal zekâ alt boyutlarında meydana gelen anlamlı farklılıkların hangi değişkenden ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 4500 TL ve üzeri aile gelirin sahip olanların puan ortalamaları en yüksekken, 1500 TL ve altı gelire sahip olanların puan ortalamaları en düşüktür.

Tablo 8. Sporcuların Anne Öğrenim Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	F	P	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	33,47	9,663	3,025	0,017	b-c
	İlkokul (b)	29,92	8,452			
	Ortaokul/Lise (c)	32,74	8,664			
	Lisans (d)	31,70	9,375			
	Lisansüstü (e)	28,31	10,376			
Mantıksal zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	35,52	5,328	2,038	0,088	----
	İlkokul (b)	32,57	7,457			
	Ortaokul/Lise (c)	34,55	7,099			
	Lisans (d)	34,38	7,683			
	Lisansüstü (e)	32,56	7,580			
Görsel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	34,05	5,273	2,222	0,066	----
	İlkokul (b)	33,32	7,301			
	Ortaokul/Lise (c)	35,20	7,026			
	Lisans (d)	35,36	7,065			
	Lisansüstü (e)	32,37	5,795			
Müziksel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	33,88	4,675	5,904	0,000	b-c b-d
	İlkokul (b)	31,38	7,654			
	Ortaokul/Lise (c)	34,79	6,951			
	Lisans (d)	35,54	7,830			
	Lisansüstü (e)	33,75	7,160			

Tablo 8. (Devamı)

Bedensel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	38,11	4,594			
	İlkokul (b)	37,90	7,084			a-e
	Ortaokul/Lise (c)	38,27	6,456	0,754	0,005	b-e
	Lisans (d)	39,05	6,620			c-e
	Lisansüstü (e)	36,18	5,540			d-e
Sosyal zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	35,17	5,317			
	İlkokul (b)	34,33	6,607			b-c
	Ortaokul/Lise (c)	36,58	6,515	3,781	0,013	b-d
	Lisans (d)	37,55	6,335			b-e
	Lisansüstü (e)	36,43	6,098			
Doğacı zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	37,82	4,889			a-b
	İlkokul (b)	34,48	7,258			a-e
	Ortaokul/Lise (c)	36,53	6,733	3,194	0,008	c-e
	Lisans (d)	35,94	8,198			d-e
	Lisansüstü (e)	32,37	6,195			
İçsel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	35,11	5,914			
	İlkokul (b)	33,47	6,962			
	Ortaokul/Lise (c)	35,47	6,371	3,504	0,002	b-d
	Lisans (d)	36,44	6,858			e-d
	Lisansüstü (e)	32,56	6,207			

Anne öğrenim durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, anne öğrenim durumuna göre sözel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sözel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre annesi hiçbir okul mezunu olmayan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Müziksel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre annesi lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Bedensel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre annesi lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Sosyal zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre annesi lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Doğacı zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre annesi hiçbir okul mezunu olmayan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

İçsel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre annesi lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Sporcuların Baba Öğrenim Durumlarına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	F	P	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	30,80	7,284	1,289	0,273	----
	İlkokul (b)	30,23	8,645			
	Ortaokul/Lise (c)	32,15	8,800			
	Lisans (d)	32,50	9,377			
	Lisansüstü (e)	33,00	9,466			
Mantıksal zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	32,70	6,929	0,640	0,634	----
	İlkokul (b)	33,64	7,186			
	Ortaokul/Lise (c)	33,87	7,337			
	Lisans (d)	34,65	7,326			
	Lisansüstü (e)	35,72	6,997			
Görsel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	33,50	7,820	1,049	0,376	----
	İlkokul (b)	33,65	6,138			
	Ortaokul/Lise (c)	34,75	7,339			
	Lisans (d)	35,43	7,276			
	Lisansüstü (e)	35,81	6,623			
Müziksel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	34,20	7,598	4,179	0,002	b-d b-e
	İlkokul (b)	32,43	6,485			
	Ortaokul/Lise (c)	33,76	7,499			
	Lisans (d)	36,53	7,553			
	Lisansüstü (e)	35,63	6,651			
Bedensel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	36,40	6,752	0,338	0,852	----
	İlkokul (b)	37,90	6,579			
	Ortaokul/Lise (c)	38,30	6,777			
	Lisans (d)	38,59	6,022			
	Lisansüstü (e)	38,40	5,787			
Sosyal zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	35,80	6,303	1,676	0,154	----
	İlkokul (b)	35,67	6,350			
	Ortaokul/Lise (c)	35,75	6,769			
	Lisans (d)	37,56	5,888			
	Lisansüstü (e)	37,68	6,424			
Doğacı zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	36,40	7,647	0,926	0,449	----
	İlkokul (b)	35,62	7,129			
	Ortaokul/Lise (c)	35,91	6,864			
	Lisans (d)	35,22	7,792			
	Lisansüstü (e)	38,40	6,723			
İçsel zekâ	Hiçbir okul mezunu değil (a)	35,50	7,590	0,820	0,513	----
	İlkokul (b)	34,60	6,936			
	Ortaokul/Lise (c)	34,85	6,528			
	Lisans (d)	35,51	6,754			
	Lisansüstü (e)	37,09	5,579			

Baba öğrenim durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, baba öğrenim durumuna göre müziksel zekâ alt boyutunda puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Müziksel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre babası lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Sporcuların Yapmış Oldukları Spor Branşına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	F	p	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	Taekwondo (a)	32,34	9,187	2,139	0,048	b-c
	Judo (b)	33,71	7,317			
	Güreş (c)	28,97	6,895			
	Futbol (d)	32,08	9,097			
	Basketbol (e)	32,48	11,411			
	Voleybol (f)	31,58	9,680			
	Yüzme (g)	30,67	6,741			
Mantıksal zekâ	Teekwondo (a)	33,14	7,062	3,358	0,003	b-c
	Judo (b)	36,52	7,189			
	Güreş (c)	31,50	5,903			
	Futbol (d)	34,11	7,339			
	Basketbol (e)	34,01	8,628			
	Voleybol (f)	34,57	5,819			
	Yüzme (g)	33,89	8,121			
Görsel zekâ	Taekwondo (a)	34,65	7,009	0,943	0,463	----
	Judo (b)	35,55	6,957			
	Güreş (c)	33,18	5,899			
	Futbol (d)	34,66	7,931			
	Basketbol (e)	35,24	7,478			
	Voleybol (f)	34,94	6,949			
	Yüzme (g)	33,87	6,874			
Müziksel zekâ	Taekwondo (a)	33,09	6,491	3,058	0,006	b-c c-e c-f
	Judo (b)	35,15	7,055			
	Güreş (c)	31,50	6,315			
	Futbol (d)	34,40	7,927			
	Basketbol (e)	35,37	8,584			
	Voleybol (f)	35,25	6,875			
	Yüzme (g)	32,70	7,410			
Bedensel zekâ	Taekwondo (a)	38,11	7,074	2,273	0,036	f-g
	Judo (b)	39,78	6,725			
	Güreş (c)	37,91	6,442			
	Futbol (d)	37,56	6,891			
	Basketbol (e)	37,67	6,764			
	Voleybol (f)	36,86	5,406			
	Yüzme (g)	40,03	5,884			

Tablo 10. (Devamı)

Sosyal zekâ	Taekwondo (a)	35,82	7,479			
	Judo (b)	36,30	6,187			
	Güreş (c)	34,66	5,915			
	Futbol (d)	36,30	6,473	0,908	0,489	----
	Basketbol (e)	36,74	7,968			
	Voleybol (f)	36,86	4,913			
	Yüzme (g)	35,98	6,349			
Doğacı zekâ	Taekwondo (a)	35,70	7,440			
	Judo (b)	34,40	7,541			
	Güreş (c)	36,19	6,257			
	Futbol (d)	37,31	6,497	2,123	0,049	d-g
	Basketbol (e)	36,90	7,682			
	Voleybol (f)	36,10	6,231			
	Yüzme (g)	33,94	7,555			
İçsel zekâ	Taekwondo (a)	35,60	7,112			
	Judo (b)	33,23	7,195			
	Güreş (c)	34,95	5,948			
	Futbol (d)	35,86	6,876	2,152	0,046	b-e g-e
	Basketbol (e)	36,38	6,456			
	Voleybol (f)	35,05	5,685			
	Yüzme (g)	33,72	6,589			

Spor branşına göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spor branşına göre sözel zekâ, mantıksal zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sözel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre güreş branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür.

Mantıksal zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre güreş branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür.

Müziksel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre güreş branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür.

Bedensel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre voleybol branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür.

Doğacı zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre yüzme branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür.

İçsel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre judo branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Sporcuların Yapmış Oldukları Spor Türüne Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan t Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	t	P
Sözel zekâ	Takım	32,05	10,043	0,616	0,538
	Bireysel	31,560	7,854		
Mantıksal zekâ	Takım	34,23	7,308	0,633	0,527
	Bireysel	33,82	7,248		
Görsel zekâ	Takım	34,91	7,453	0,804	0,422
	Bireysel	34,40	6,731		
Müziksel zekâ	Takım	34,95	7,796	2,660	0,008
	Bireysel	33,22	6,894		
Bedensel zekâ	Takım	37,37	6,387	2,612	0,009
	Bireysel	38,88	6,629		
Sosyal zekâ	Takım	36,62	6,523	1,569	0,117
	Bireysel	35,70	6,531		
Doğacı zekâ	Takım	36,77	6,807	2,602	0,010
	Bireysel	35,13	7,226		
İçsel zekâ	Takım	35,73	6,370	2,193	0,029
	Bireysel	34,44	6,798		

Spor türüne göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spor türüne göre müziksel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Müziksel zekâ alt boyutunda takım sporlarında olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

Bedensel zekâ alt boyutunda takım sporlarında olan bireylerin puan ortalamaları daha düşüktür.

Doğacı zekâ alt boyutunda takım sporlarında olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

İçsel zekâ alt boyutunda takım sporlarında olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Takım ve Bireysel Sporla Uğraşan Sporcuların Cinsiyete Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan t Testi Sonuçları

			Ortalama	Std. Sapma	t	P
Takım	Sözel zekâ	Kız	32,15	10,13	0,165	0,869
		Erkek	31,93	9,98		
	Mantıksal zekâ	Kız	35,24	7,04	2,315	0,022
		Erkek	32,99	7,47		
	Görsel zekâ	Kız	34,53	7,58	0,856	0,393
		Erkek	35,39	7,29		
	Müziksel zekâ	Kız	35,23	7,53	0,585	0,559
		Erkek	34,62	8,13		
	Bedensel zekâ	Kız	37,32	6,33	0,125	0,901
		Erkek	37,43	6,47		
	Sosyal zekâ	Kız	37,02	6,37	1,031	0,303
		Erkek	36,16	6,70		
	Doğacı zekâ	Kız	36,86	6,74	0,221	0,825
		Erkek	36,66	6,91		
İçsel zekâ	Kız	35,59	6,28	0,365	0,715	
	Erkek	35,91	6,49			
Bireysel	Sözel zekâ	Kız	30,15	7,91	3,761	0,000
		Erkek	33,62	7,32		
	Mantıksal zekâ	Kız	32,80	7,26	2,940	0,004
		Erkek	35,32	6,98		
	Görsel zekâ	Kız	33,32	6,67	3,376	0,001
		Erkek	36,00	6,51		
	Müziksel zekâ	Kız	31,56	6,52	5,181	0,000
		Erkek	35,66	6,49		
	Bedensel zekâ	Kız	38,09	6,68	2,483	0,014
		Erkek	40,05	7,06		
	Sosyal zekâ	Kız	34,92	7,48	2,486	0,013
		Erkek	36,85	6,38		
	Doğacı zekâ	Kız	35,21	7,25	0,203	0,839
		Erkek	35,03	6,36		
İçsel zekâ	Kız	33,92	7,41	1,557	0,121	
	Erkek	35,19	7,56			

Takım sporlarında cinsiyete göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, mantıksal alt boyutunda puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Mantıksal zekâ alt boyutunda takım sporlarıyla uğraşan kızların puan ortalamaları erkeklerden daha yüksektir.

Bireysel sporlarda cinsiyete göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, sözel, mantıksal, görsel, müziksel, bedensel, sosyal zekâ boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Aritmetik ortalamalar incelendiğinde bu farklılık olan tüm alt boyutlarda erkeklerin puan ortalamaları kızlardan daha yüksektir.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan Sporcuların Milli Sporcu Olma Durumuna Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan t Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	t	P
Sözel zekâ	Evet	32,83	7,194	0,864	0,388
	Hayır	31,67	9,028		
Mantıksal zekâ	Evet	35,64	5,289	1,644	0,101
	Hayır	33,83	7,429		
Görsel zekâ	Evet	36,47	6,212	1,912	0,056
	Hayır	34,43	7,114		
Müziksel zekâ	Evet	36,20	5,899	2,210	0,028
	Hayır	33,75	7,447		
Bedensel zekâ	Evet	40,83	5,725	2,914	0,004
	Hayır	37,95	6,589		
Sosyal zekâ	Evet	37,68	4,998	1,763	0,079
	Hayır	35,94	6,659		
Doğacı zekâ	Evet	36,97	6,075	1,156	0,248
	Hayır	35,73	7,178		
İçsel zekâ	Evet	35,47	6,668	0,514	0,607
	Hayır	34,96	6,641		

Milli sporcu olma durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, milli sporcu olma durumuna göre müziksel zekâ ve bedensel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Müziksel zekâ alt boyutunda milli sporcu olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

Bedensel zekâ alt boyutunda milli sporcu olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Sporcuların Spora Başlama Yaşına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	F	p	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	1-5 yaş (a)	35,81	7,467	5,446	0,001	a-d
	6-10 yaş (b)	31,91	8,944			b-d
	11-15 yaş (c)	31,95	8,700			c-d
	16 yaş ve üzeri (d)	23,07	7,216			
Mantıksal zekâ	1-5 yaş (a)	40,81	5,153	5,790	0,001	a-b
	6-10 yaş (b)	34,05	7,514			a-c
	11-15 yaş (c)	33,95	6,863			a-d
	16 yaş ve üzeri (d)	28,78	7,677			b-d
Görsel zekâ	1-5 yaş (a)	39,54	6,501	5,044	0,002	a-d
	6-10 yaş (b)	34,40	7,378			b-d
	11-15 yaş (c)	34,94	6,618			c-d
	16 yaş ve üzeri (d)	29,07	6,094			

Tablo 14. (Devamı)

	1-5 yaş (a)	38,18	6,690			
Müziksel zekâ	6-10 yaş (b)	33,95	7,588	2,225	0,084	----
	11-15 yaş (c)	34,02	7,183			
	16 yaş ve üzeri (d)	30,57	4,910			
Bedensel zekâ	1-5 yaş (a)	41,90	5,821	2,227	0,084	----
	6-10 yaş (b)	38,50	6,687			
	11-15 yaş (c)	37,94	6,449			
	16 yaş ve üzeri (d)	35,57	5,931			
Sosyal zekâ	1-5 yaş (a)	35,63	8,523	0,616	0,605	----
	6-10 yaş (b)	36,05	6,859			
	11-15 yaş (c)	36,30	6,126			
	16 yaş ve üzeri (d)	33,92	6,521			
Doğacı zekâ	1-5 yaş (a)	34,90	9,191	0,779	0,506	----
	6-10 yaş (b)	35,95	7,499			
	11-15 yaş (c)	35,95	6,543			
	16 yaş ve üzeri (d)	33,14	7,440			
İçsel zekâ	1-5 yaş (a)	33,81	10,05	0,144	0,933	----
	6-10 yaş (b)	35,08	6,708			
	11-15 yaş (c)	34,96	6,480			
	16 yaş ve üzeri (d)	35,35	5,596			

Spora başlama yaşına göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spora başlama yaşına göre sözel zekâ, mantıksal zekâ ve görsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Sözel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 1-5 yaş arasında spora başlayanların ortalama puanları en yüksektir.

Mantıksal zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 1-5 yaş arasında spora başlayanların ortalama puanları en yüksektir.

Görsel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 1-5 yaş arasında spora başlayanların ortalama puanları en yüksektir.

Tablo 15. Araştırmaya Katılan Sporcuların Spor Yapma Yılına Göre Çoklu Zekâ Düzeylerini Belirlemek İçin Yapılan Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova/Tukey) Testi Sonuçları

		Ortalama	Std. Sapma	F	p	Tukey Test Sonuçları
Sözel zekâ	1-4 (a)	31,77	8,903	0,575	0,681	----
	5-9 (b)	31,54	9,007			
	10-14 (c)	31,89	8,854			
	15-20 (d)	36,11	4,884			
	21-25 (e)	31,00	.			
Mantıksal zekâ	1-4 (a)	33,76	7,819	0,367	0,832	----
	5-9 (b)	33,91	7,034			
	10-14 (c)	34,59	6,653			
	15-20 (d)	35,66	5,361			
	21-25 (e)	37,00	.			
Görsel zekâ	1-4 (a)	34,49	7,157	1,118	0,347	----
	5-9 (b)	34,66	6,951			
	10-14 (c)	34,37	6,978			
	15-20 (d)	39,00	7,449			
	21-25 (e)	41,00	.			
Müziksel zekâ	1-4 (a)	33,60	7,196	0,576	0,680	----
	5-9 (b)	34,20	7,558			
	10-14 (c)	34,56	7,333			
	15-20 (d)	31,88	6,679			
	21-25 (e)	38,00	.			
Bedensel zekâ	1-4 (a)	37,77	6,859	2,918	0,021	a-d a-e b-d b-e
	5-9 (b)	38,00	6,144			
	10-14 (c)	39,13	6,675			
	15-20 (d)	44,22	3,898			
	21-25 (e)	45,00	.			
Sosyal zekâ	1-4 (a)	35,96	6,616	1,147	0,333	----
	5-9 (b)	35,76	6,490			
	10-14 (c)	36,88	6,522			
	15-20 (d)	39,66	5,454			
	21-25 (e)	37,00	.			
Doğacı zekâ	1-4 (a)	35,04	7,077	3,373	0,010	a-d a-e
	5-9 (b)	36,74	6,850			
	10-14 (c)	35,10	7,268			
	15-20 (d)	41,66	7,071			
	21-25 (e)	39,00	.			
İçsel zekâ	1-4 (a)	34,23	6,851	2,459	0,045	a-d a-e
	5-9 (b)	35,17	6,343			
	10-14 (c)	35,98	6,588			
	15-20 (d)	39,66	6,422			
	21-25 (e)	39,00	.			

Spor yapma yılına göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spor yapma yılına göre bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Bedensel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 15 yıl ve üzeri zamandır spor yapan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Doğacı zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 15 yıl ve üzeri zamandır spor yapan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

İçsel zekâ alt boyutunda farklılığın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre 15 yıl ve üzeri zamandır spor yapan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir.

Tablo 16. Çoklu Zekâ Düzeyleri Alt Boyutları Arasındaki İlişki

		Sözel Zekâ	Mantıksal Zekâ	Görsel Zekâ	Müziksel Zekâ	Bedensel Zekâ	Sosyal Zekâ	Doğacı Zekâ	İçsel Zekâ
Sözel Zekâ	R	1	,607**	,603**	,392**	,428**	,420**	,516**	,525**
	P		,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	512	512	512	512	512	512	512	512
Mantıksal Zekâ	R		1	,610**	,526**	,447**	,441**	,473**	,470**
	P			,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N		512	512	512	512	512	512	512
Görsel Zekâ	R			1	,548**	,541**	,557**	,536**	,587**
	P				,000	,000	,000	,000	,000
	N			512	512	512	512	512	512
Müziksel Zekâ	R				1	,369**	,531**	,346**	,455**
	P					,000	,000	,000	,000
	N				512	512	512	512	512
Bedensel Zekâ	R					1	,547**	,469**	,562**
	P						,000	,000	,000
	N					512	512	512	512
Sosyal Zekâ	R						1	,447**	,599**
	P							,000	,000
	N						512	512	512
Doğacı Zekâ	R							1	,636**
	P								,000
	N							512	512
İçsel Zekâ	R								1
	P								
	N								512

Çoklu zekâ alt boyutları arasındaki ilişki korelasyon analizi ile incelendiğinde, tüm alt boyutlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki söz konusudur. Çoklu zekâ alt boyutları birbirlerini doğrudan ve pozitif yönde etkilemektedir.



BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada sporcuların çoklu zekâ düzeyleri demografik bilgiler ve çeşitli değişkenler tarafından incelenmiştir. Çalışma Ordu ilindeki belirli spor kulüpleri ve okul takımlarındaki sporculara uygulanmıştır. Uygulanan kişiler 295 kız, 217 erkek; 224 takım, 288 bireysel olmak üzere toplam 512'dir. Çalışmaya katılan sporcuların çoğunluğunu 16-20 yaş arası bireyler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan bireylerin, cinsiyet, spor türü ve milli sporcu olma durumları arasındaki farklılaşmayı belirlemek için yapılan Independent-Samples T testi analiz sonuçları, P.0,05 anlamlılık düzeyine göre incelenmiştir. Yaş, öğrenim durumu, aile gelir durumu, anne öğrenim durumu, baba öğrenim durumu, branş, spora başlama yaşı ve spor yapma yılının çoklu zekâ düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için ise Anova Tukey Pearson korelasyon testi uygulanmıştır.

Araştırmamızda sporcuların yaş puanları en fazla 16-20 yaş arasındadır. Yılmaz ve Özkan (2007) 175 üniversite öğrencisi ile yaptıkları çalışmada yaş ortalamasını $20,01 \pm 1,61$ yıl olarak bulmuşlardır. Bu sonuç çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Karakollukçu ve ark., (2014) iki farklı grupta $22,40 \pm 2,54$ yıl ve $21,95 \pm 1,23$ yıl olarak bildirmişlerdir. Aslan ve ark., (2010) çalışmalarında öğrencilerin yaş ortalamasını; $13 \pm 1,30$ yıl olarak bulmuşlardır. Bu sonuç çalışmamızla benzerlik göstermemektedir.

Araştırmamızda, aile gelir durumu durumunda en fazla oran "2501-3500 TL" aralığında olduğuna göre buradan çalışmamıza katılan sporcuların aile gelir durumu düzeyleri orta seviyededir diyebiliriz. Ürgüp (2015)'ün BESYO öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada aile gelir durumu dağılımı en çok "0-1000 TL" 167 kişi (%58,6) olarak bulmuştur. Binbaşıoğlu ve Tuna (2014), Doğu Anadolu illerinde öğrenim gören öğrenciler ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin aile gelir düzeyini en çok %39,8 olarak "601-1200 TL" aralığında bulmuştur. Bavlı (2009), BESYO öğrencilerinin aile gelir durumu dağılımlarını en fazla %65,4 oranında "900 TL ve altı" olarak bulmuştur. Gül (2011)'ün çalışmasında BESYO öğrencilerinin aile gelir düzeyi dağılımını % 82,8 gibi yüksek bir oranda 2000 TL'nin altında olduğunu bulmuştur ve spor eğitimi alan öğrencilerin ailelerinin büyük bir çoğunluğunun yoksulluk sınırı altında olduğu sonucu çıkarılmıştır. Bu sonuçlar, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir.

Araştırmamızda, anne öğrenim durumu değişkeninde en fazla puan ortaokul/lise alt boyutundadır 279 kişi (%54,5), Bunu sırasıyla 128 kişi (%25,0) ilkokul; 72 kişi (%14,1) lisans; 17 kişi (%3,3) hiçbir okul mezunu değil; 16 kişi (%3,1) lisansüstü ile takip etmektedir. Ürgüp (2015)'ün çalışmasında en fazla puan 185 kişi (%64,9) ile ilkokul mezununda sırası ile 64 kişi (%22,5) ortaokul, 19 kişi (%6,7) lise, 17 kişi (%6,0) kişi eğitimsiz olup, anneler arasında üniversite mezunu yoktur. Bu çalışma, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Kurt ve ark., (2013) çoklu zekâ ile ilgili yapmış oldukları çalışmada katılımcıların annelerinin eğitim durumunu %29,84 ile ilkokul, %14,90 ile ortaokul, %8,25 ile lise ve %2,22 ile de üniversite mezunu olarak bulmuşlar, annelerin %6,35'i ise okur-yazar değildir. Bu sonuç çalışmamızla benzerlik göstermemektedir.

Araştırmamızda, baba öğrenim durumu değişkeninde en fazla puan, 282 kişi (%55,1) ile ortaokul/lise alt boyutundadır. Bunu sırasıyla 117 kişi (%22,9) ilkokul; 81 kişi (%15,8) lisans; 22 kişi (%4,3) lisansüstü; 10 kişi (%2,0) ile hiçbir okul mezunu değil takip etmektedir. Ürgüp (2015)'ün çalışmasında, 126 kişi (%44,2) ile en yüksek oranda ilkokul mezunu varken, sırası ile; 73 kişi (%25,6) lise, 61 kişi (%21,4) ortaokul, 22 kişi (%7,7) de üniversite mezunudur 3 kişi (%1,1) ise eğitimsizdir. Bu çalışma, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Kurt ve ark., (2013) çoklu zekâ ile ilgili yapmış oldukları çalışmada katılımcıların babalarının eğitim durumunu %42,08 ile lise, %35,69 ile ilkokul, %9,43 ile ortaokul ve %5,39 ile de üniversite mezunu olarak bulmuşlardır.

Araştırmaya katılan sporcuların, çoklu zekâ alt boyutlarına yönelik tanımlayıcı bulgular incelendiğinde sözel zekâ alt boyutu için ortalama puan $31,77 \pm 8,87$; mantıksal zekâ alt boyutu için ortalama puan $34,00 \pm 7,27$; görsel zekâ alt boyutu için ortalama puan $34,63 \pm 7,00$; müziksel zekâ alt boyutu için ortalama puan $33,98 \pm 7,34$; bedensel zekâ alt boyutu için ortalama puan $38,22 \pm 6,56$; sosyal zekâ alt boyutu için ortalama puan $36,10 \pm 6,53$; doğacı zekâ alt boyutu için ortalama puan $35,85 \pm 7,08$; içsel zekâ alt boyutu için ortalama puan $35,00 \pm 6,63$ olarak tespit edilmiştir. Bu sonuç bize katılanların en fazla puan aldığı zekâ alanının bedensel zekâ alanı olduğunu vermektedir. Katılımcıların en az puan aldıkları zekâ alanı ise sözel zekâ alanıdır. Bu sonuç araştırmaya katılanların çoğunluğunun; hareketli etkinlikleri seven, yaparak yaşayarak daha iyi öğrenen, el becerileri üstün kişiler olduğunu vermektedir. Bayrak ve ark. (2005), beden eğitimi ve spor yüksek okulunda öğrenim gören öğrencilerin çoklu zekâ kuramına ilişkin zekâ profilleri ve uygulanan yetenek giriş sınavları ile ilişkisine yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin en fazla puan aldıkları zekâ alanını bedensel zekâ alanı olarak bulmuşlardır. Kiremitçi ve Canpolat (2014)'ün çalışmalarında beden eğitimi ve spor yüksek okulunda öğrencilerinin bedensel zekâ alanı ortalamaları diğer zekâ

alanlarına göre en yüksektir. Bu sonuçlar çalışmamızla paralellik göstermektedir. Çinkılıç ve Soyer (2013) çalışmalarında beden eğitimi öğretmeni adaylarının en yüksek puan aldıkları zekâ alanını görsel zekâ alanı olarak bulmuştur. En düşük aldıkları puan ise bedensel zekâ alanında olmuştur. Bu sonuç çalışmamızla benzerlik göstermemektedir.

Yaşa göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, yaşa göre bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sözel, sosyal, mantıksal, müziksel, görsel zekâ alanlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Bedensel zekâ alt boyutunda 20 yaşından küçük bireylerin bedensel zekâ ortalama puanları 20 yaşından büyük bireylere göre daha düşük olarak tespit edilmiştir. Doğacı zekâ alt boyutunda 15 yaş altındaki bireylerin puan ortalamaları en düşükken 26 yaş ve üzeri bireylerin puan ortalamaları en yüksektir. İçsel zekâ alt boyutunda 15 yaş altındaki bireylerin puan ortalamaları en düşükken 26 yaş ve üzeri bireylerin puan ortalamaları en yüksektir. Polat (2016) yapmış olduğu çalışmada Besyo Özel Yetenek Sınavı'na giren adaylara çoklu zekâ envanteri uygulamıştır. Araştırmada katılımcıların sözel, görsel, doğa, sosyal ve bedensel zekâ düzeyleri ile yaş arasında ilişki tespit edilmiştir. Araştırmamızda ve Polat'ın çalışmasında çoklu zekâ düzeyleri ve yaş arasındaki anlamlı farklılık sadece doğacı zekâ ve bedensel alanlarında benzerlik göstermektedir. Altınok (2008), beden eğitimi öğrencilerinin bazı değişkenlere göre çoklu zekâ alanlarının incelediğinde, çoklu zekâ düzeylerinin yaş durumuna göre farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Yine Hamurcu ve ark. (2002), Buca eğitim fakültesi ilköğretim bölümü fen bilgisi ve sınıf öğretmenliği anabilim dallarının son sınıflarında okuyan 362 öğrencinin çoklu zekâ kuramına dayalı profillerini incelediği çalışmasında yaş değişkenine göre anlamlı bir farka rastlamamıştır. Altınok (2008) ve Hamurcu ve arkadaşlarının (2002) yapmış olduğu çalışmalar, araştırmamızla benzerlik göstermemektedir. Yine Sivrikaya ve Aydın (2017) çalışmalarında elit atıcıların çoklu zekâ düzeylerinin yaş durumuna göre farklılık göstermediğini tespit etmişlerdir.

Cinsiyete göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, cinsiyete değişkenine göre görsel zekâ ve müziksel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılık gösterdiği bulunmuştur ($p<0,05$). Görsel zekâ ve müziksel zekâ algılarında erkeklerin puan ortalamaları kızlardan daha yüksektir. Sözel, mantıksal, bedensel, sosyal, doğacı ve içsel zekâ alanlarında anlamlılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Görsel zekâ ve müziksel zekâ algılarında erkeklerin puan ortalamaları kızlardan daha yüksektir. Kız ve erkeklerin en yakın puanları doğacı zekâ alanındadır. Polat (2016) çalışmasında kadınların doğa zekâsı düzeylerini erkeklere oranla daha yüksek bulmuştur. İzci ve ark. (2007) ise cinsiyete göre çoklu zekâ

düzeyinin farklılaşmadığını tespit etmiştir. Güllü ve Tekin (2009) spor liseleri ve genel liselerde yapmış olduğu araştırmada kadınların görsel zekâ düzeyleri, sözel zekâ düzeyleri, müziksel zekâ düzeyleri, içsel zekâ düzeyleri ve sosyal zekâ düzeylerinin daha yüksek olduğunu sonucuna varmıştır. Loori (2005) araştırmasında ise erkeklerin mantıksal zekâ düzeylerinin kadınlardan daha yüksek olduğunu sonucuna varmıştır. Çalışmamızda cinsiyet değişkenine göre görsel zekâ alanında anlamlı farklılaşma vardır. Çalışmamız, Hoşgörür ve Katrancı (2007)'nin yapmış olduğu çalışma sonucuyla benzerlik göstermemektedir. Ermiş (2012)'in yapmış olduğu çalışmadaki değişkenlerden cinsiyet faktörüne göre görsel zekâ alanı arasında anlamlı farklılık tespit etmiştir. Ermiş'in (2012) çalışması araştırmamızdaki çalışmada çıkan görsel zekâ alanındaki anlamlılık açısından benzerlik göstermektedir. Fakat bizim sonucumuzda görsel zekâ alanında erkeklerin puanları kızlardan yüksektir. Ermiş (2012)'in çalışmasında ise kızların görsel zekâ alanı erkeklerden daha yüksektir. Ekici (2011), kız ve erkekler arasında görsel zekânın anlamlı farklılaştığını belirlemiştir. Ekici (2011) bu sonucun sebebinin kızların artistik etkinliklere erkeklerden daha yatkın olması ve görsel zekânın da artistik etkinliklerle ilişkili olması olabileceğini belirtir. Ermiş (2012) çalışmasında spor yapan öğrencilerin çoklu zekâ düzeylerinin cinsiyet açısından farklılaşmadığı zekâ alanlarını ise mantıksal zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, içsel zekâ ve doğacı zekâ alanlarıdır. Ermiş'in çalışması ile çalışmamızda çıkan cinsiyete göre çoklu zekâ düzeylerinde anlamlı farklılığının tespit edilmediği ortak zekâ alanları mantıksal, bedensel, sosyal, içsel ve doğacı zekâ alanlarıdır. Altınok (2008)'un yapmış olduğu çalışmada çoklu zekâ düzeyleri ve cinsiyet değişkenine göre, bayan ve erkekler arasında görsel zekâ alanında anlamlı farklılık bulmuştur, yapılan karşılaştırma bize bayanların görsel zekâ alanı puanlarının erkeklerin görsel zekâ alanı puanlarından daha yüksek bulunduğu sonucunu vermiştir. Bu çalışma farklılaşma açısından çalışmamızla benzerlik göstermektedir fakat çalışmamızda görsel zekâ alanındaki farklılık erkeklerin puanın kızlardan daha yüksek olmasındandır. Hamurcu ve ark. (2002) yapmış oldukları çalışma sonuçlarında; kız ve erkek öğrenciler arasında sadece mantıksal zekâ alanında anlamlı farklılık bulmuştur. Bu farklılık incelendiğinde erkek öğrencilerin mantıksal zekâ alanları kız öğrencilerden daha yüksek çıkmıştır. Bu sonuç, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Oral (2001) yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre bedensel zekâ alanında farklılık bulmamıştır. Uysal ve Eryılmaz (2006) yedinci ve onuncu sınıf öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada cinsiyet değişkenine göre bedensel zekâ alanında farklılık bulmamıştır. Bu sonuç, çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Baba Kaya ve ark. (2015) çalışmalarında cinsiyete göre bedensel zekâ alanında kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark tespit etmemiştir. Bu sonuç, çalışmamızla benzerlik göstermektedir.

Çinkılıç ve Soyer (2013) çalışmalarında çoklu zekâ düzeylerinin cinsiyete göre sadece içsel zekâ alanında anlamlı farklılaştığını bulmuştur. Bu açıdan çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Görsel zekâ alanında ve müziksel zekâ alanında anlamlı farklılık bulunmamıştır fakat görsel zekâ ve müziksel zekâ alanında erkeklerin puan ortalamaları kızlara göre daha fazladır. Bu açıdan çalışmamızla benzerlik göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, öğrenim durumuna göre bedensel zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sözel zekâ, mantıksal zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ, sosyal zekâ ve doğacı zekâ alanlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Bedensel ve içsel zekâ alt boyutunda göre lisans ve lisansüstü mezunu bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir. Karademir (2010) çalışmasında BESYO öğrencilerinin mezun oldukları okul türüne göre çoklu zekâ düzeylerinin farklılık göstermediği tespit etmiştir.

Aile gelir durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, aile gelir durumu değişkenine göre mantıksal zekâ, müziksel zekâ ve sosyal zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sözel zekâ, görsel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alanlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Mantıksal, müziksel ve sosyal zekâ alt boyutunda 4500 TL ve üzeri aile gelirine sahip olanların puan ortalamaları en yüksekken, 1500 TL ve altı gelire sahip olanların puan ortalamaları en düşüktür. Farklı şekilde Polat (2016) çalışmasında ekonomik durumu kötü olanların müziksel zekâ düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Karademir (2010) araştırmasında BESYO sınavına katılan adaylar üzerinde çalışma yürütmüş ve aile geliri ile çoklu zekâ düzeyleri arasında ilişki tespit etmemiştir. Sonuçlar değerlendirildiğinde aile fertlerinin ilgi ve isteklerinin önemli olduğu ifade edilebilir. Aile fertleri arasındaki ilişkiler ve ailenin temel beklentileri, ilgi alanlarını desteklerken zekâ düzeyleri üzerinde etkili olabilmektedir (Altınok, 2008). Araştırmamızda aile gelir durumu en çok “2501-3500 TL” 149 kişi (%29,1) olarak çıkmıştır. Ürgüp (2015)’ün BESYO öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada aile gelir durumu dağılımı en çok “0-1000 TL” 167 kişi (%58,6) olarak çıkmıştır. Bu sonuç, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir.

Anne öğrenim durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, anne öğrenim durumuna göre sözel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sözel, doğacı zekâ alt boyutunda annesi hiçbir okul mezunu olmayan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir. Müziksel, bedensel, sosyal, içsel zekâ alt boyutunda annesi lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir. Çalışmamızda, anne öğrenim

durumu değişkenine göre mantıksal zekâ ve görsel zekâ alanlarında anlamlılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Abacı ve Baran (2007) çalışmalarında, üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarında anne eğitim durumunun yüksek olmasının müziksel, dilsel ve içsel zekâ üzerinde pozitif etki yarattığı tespit edilmiştir. Delice ve Odabaşı (2013) araştırmasında, öğrencilerin duygusal zekâ durumları ile anne eğitim durumu arasında ilişki olmadığını tespit etmiştir.

Baba öğrenim durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, baba öğrenim durumuna göre müziksel zekâ alt boyutunda puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Müziksel zekâ alt boyutunda babası lisans mezunu olan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir. Abacı ve Baran (2007) çalışmalarında, baba eğitim düzeyinin yüksek olmasının öğrencilerin müziksel, dilsel ve içsel zekâ üzerinde pozitif etki yarattığını tespit etmişlerdir. Delice ve Odabaşı (2013) araştırmasında, öğrencilerin duygusal zekâ durumları ile baba eğitim durumu arasında ilişki olmadığını tespit etmiştir.

Spor branşına göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spor branşına göre sözel zekâ, mantıksal zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sözel zekâ alt boyutunda güreş branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür. Mantıksal zekâ alt boyutunda güreş branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür. Müziksel zekâ alt boyutunda güreş branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür. Bedensel zekâ alt boyutunda voleybol branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür. Doğacı zekâ alt boyutunda yüzme branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür. Görsel zekâ ve sosyal zekâ alanları arasında anlamlılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). İçsel zekâ alt boyutunda voleybol branşında olan bireylerin puan ortalamaları en düşüktür. Çalışmamızda, sözel zekâ alanında en yüksek ortalama puan 33,71 ile judo branşında çıkmıştır. Mantıksal zekâ alanında en yüksek puan ortalama puan 36,52 ile judo branşında çıkmıştır. Görsel zekâ alanında da en yüksek ortalama puan 35,55 ile judo branşında çıkmıştır. Müziksel zekâ alanında en yüksek ortalama puan 35,37 ile basketbol branşında çıkmıştır. Bedensel zekâ alanında en yüksek ortalama puan 40,03 ile yüzme branşında çıkmıştır Sosyal zekâ alanında en yüksek ortalama puan 36,86 ile voleybol branşında çıkmıştır. Doğacı zekâ alanında en yüksek ortalama puan 37,31 ile futbol branşında çıkmıştır. İçsel zekâ alanında en yüksek ortalama puan 36,38 ile basketbol branşında çıkmıştır.

(2012) çalışmasında, en yüksek görsel zekâ puanını güreş branşında tespit etmiştir. Bu sonuç çalışmamızla paralellik göstermemektedir. Polat (2016) araştırmasında, hentbol, basketbol ve voleybol branşında sporcuların içsel zekâ algılarını futbol, hokey ve atletizm

branşında olan sporculara göre daha yüksek olarak tespit etmiştir. Çalışmamızda futbol tüm zekâ alanları içinde en yüksek puanı bedensel zekâ alanında almıştır. Göde ve ark. (2007) yapmış oldukları bir çalışma sonucunda, görsel zekâ alanı yüksek olan oyuncuların, bu zekâ alanı daha düşük olan oyunculardan, daha fazla gole giden pas bulduğunu, bu sonuçla beraber ideal bir futbol oyuncusu seçiminde sadece fiziksel değil bilişsel becerilerinin de önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Sevinç (2016) yaptığı çalışmada, yüzme branşındaki sporcuların en düşük toplam puan aldığı zekâ alanını “müziksel zekâ” olarak bulmuştur. Bu zekâ alanını sırası ile “görsel zekâ”, “doğacı zekâ”, “içsel zekâ”, “bedensel zekâ”, “sözel- dilsel zekâ”, “sosyal zekâ”, alanları takip etmektedir. Yüzme sporcuları en yüksek toplam puanı ise “mantıksal zekâ” alanında almıştır. Araştırmamızda ise yüzme branşındaki sporcuların en düşük toplam puan aldıkları zekâ alanı “sözel zekâ” olarak tespit edilmiştir. Bunu sırası ile “müziksel zekâ”, “içsel zekâ”, “görsel zekâ”, “mantıksal zekâ”, “doğacı zekâ”, “sosyal zekâ” alanları takip etmektedir. Yaptığımız çalışmada yüzme sporcuları en yüksek toplam puanı “bedensel zekâ” alanında almıştır. Araştırmamız, Sevinç (2016)’in çalışmasından elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermemektedir.

Sevinç (2016) yaptığı çalışmada, taekwondo sporcularının en düşük toplam puan aldığı zekâ alanını “müziksel zekâ” olarak bulmuştur. Müziksel zekâ alanını sırasıyla “doğacı zekâ”, “görsel zekâ”, “içsel zekâ”, “bedensel zekâ”, “sözel-dilsel zekâ”, “sosyal zekâ” alanları takip etmektedir. Taekwondo sporcularının en yüksek toplam puan aldıkları zekâ alanı “mantıksal zekâ” olarak bulunmuştur. Araştırmamızda ise taekwondo branşındaki sporcuların en düşük toplam puan aldıkları zekâ alanı “sözel zekâ” alanıdır. Bu zekâ alanını sırasıyla “müziksel zekâ”, “mantıksal zekâ”, “görsel zekâ”, “içsel zekâ”, “doğacı zekâ”, “sosyal zekâ” alanları takip etmektedir. Araştırmamızda taekwondo sporcuları en yüksek toplam puanını “bedensel zekâ” alanında almıştır. Araştırmamız, Sevinç (2016)’in çalışmasından elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermemektedir.

Sevinç (2016) yaptığı çalışmada, futbol sporcularının en düşük toplam puan aldığı zekâ alanını “müziksel zekâ” olarak bulmuştur. Bu zekâ alanını sırasıyla “görsel zekâ”, “doğacı zekâ”, “mantıksal zekâ”, “sözel-dilsel zekâ”, “bedensel zekâ”, “sosyal zekâ”, alanları takip etmektedir. Futbol sporcularının en yüksek toplam puan aldıkları zekâ alanı ise “içsel zekâ” alanıdır. Araştırmamızda ise futbol branşındaki sporcuların en düşük toplam puan aldıkları zekâ alanı “sözel zekâ” alanıdır. Bu zekâ alanını sırasıyla “mantıksal zekâ”, “müziksel zekâ”, “görsel zekâ”, “içsel zekâ”, “sosyal zekâ”, “doğacı zekâ” takip etmektedir. Araştırmamızda futbol sporcularının en yüksek toplam zekâ puanını “bedensel zekâ” alanında

almıştır. Araştırmamız, Sevinç (2016)'in çalışmasından elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermemektedir.

Spor türüne göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spor türüne göre, müziksel zekâ, bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Müziksel, doğacı ve içsel zekâ alt boyutunda takım sporlarında olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir. Bedensel zekâ alt boyutunda takım sporlarında olan bireylerin puan ortalamaları daha düşüktür. Mantıksal zekâ, görsel zekâ, sosyal zekâ alanları arasında ise anlamlılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Çalışmamızda spor türü değişkeninin sözel zekâ alanı alt boyutuna göre anlamlı farklılık bulunmamıştır (takım, 32,05, bireysel, 31,56) . Bu sonuç, Altınok (2008)'in çalışması sonuçlarıyla (takım 23,47; bireysel 23,88) ve Tekin (2008)'in çalışmasının sonuçlarıyla (takım, 30,98; bireysel, 31,80) benzerlik göstermektedir. Ermiş (2012) çoklu zekâ ve spor türü arasında sözel zekâ alanında anlamlı fark bulmuştur (takım 37,92; bireysel 35,68). Bu sonuç, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Çalışmamızda spor türüne göre mantıksal zekâ alanı alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmamıştır (takım, 34,23; bireysel, 33,82). Bu sonuç Altınok (2008)'un çalışmasıyla ise benzerlik göstermektedir (takım 22,22; bireysel 22,95). Ermiş (2012) çoklu zekâ ve spor türü arasında mantıksal zekâ alanında anlamlı fark bulmuştur (takım 33,88; bireysel 35,01). Bu sonuç, çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Çalışmamızda bedensel zekâ alanı alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur (takım, 37,37; bireysel, 38,88). Bu sonuç, Ermiş (2012)'in çalışmasıyla benzerlik göstermemektedir (takım, 37,58; bireysel, 37,26). Tekin (2008)'in sonuçlarıyla da benzerlik göstermemektedir. Çalışmamızda içsel zekâ alanı alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur (takım, 35,73; bireysel, 34,44). Bu sonuç, Ermiş (2012)'in çalışmasının sonuçlarıyla (takım, 34,45; bireysel, 35,10) benzerlik göstermektedir. Çalışmamızda doğacı zekâ alanı alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur (takım, 36,77; bireysel, 35,13). Bu sonuç Ermiş, (2012)'in çalışmasının sonuçlarıyla (takım, 33,35, bireysel, 34,67) benzerlik göstermektedir. Tekin (2008)'in sonuçlarıyla benzerlik göstermemektedir (takım, 29,85; bireysel, 30,27). Baba Kaya ve ark. (2015) yapmış oldukları çalışmada bireysel ve takım sporu yapan sporcuların bedensel zekâları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını bildirmişlerdir.

Takım sporlarında cinsiyete faktörüne göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, kız ve erkeklerin sadece mantıksal zekâ alt boyutunda puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir (kız, 35,24; erkek 32,99), ($p<0,05$). Mantıksal zekâ alt boyutunda takım sporlarıyla uğraşan kızların puan ortalamaları erkeklerden daha yüksektir. Sözel zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alanlarında

anlamli farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ermiş (2012)'in çalışmasında takım sporu yapan kız ve erkeklerin mantıksal zekâ puanları farklılık göstermemektedir (kız, 33,23; 34,09 erkek). Bu sonuç çalışmamızla benzerlik göstermemektedir.

Bireysel sporlarda cinsiyet faktörüne göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, kız ve erkeklerin sözel zekâ, mantıksal zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ alt boyutlarında puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılık olan tüm alt boyutlarda erkeklerin puan ortalamaları kızlardan daha yüksektir. Doğacı ve içsel zekâ alanlarında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ermiş (2012)'in yapmış olduğu çalışmanın sonuçlarına göre bireysel sporla uğraşan kız ve erkek öğrencilerin sadece görsel (kız 36,18; erkek 33,98) ve müziksel zekâ alanında (kız,34,06; erkek 31,34) anlamlı farklılık bulmuştur. Bu sonuç çalışmamızda farklılık gösteren zekâ alanlarından sadece görsel zekâ (kız, 33,32; erkek ,36,00) ve müziksel zekâ alanları (kız, 31,56; erkek 35,66) ile benzerlik göstermektedir.

Milli sporcu olma durumuna göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, milli sporcu olma durumuna göre müziksel zekâ ve bedensel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Müziksel ve bedensel zekâ alt boyutunda milli sporcu olan bireylerin puan ortalamaları daha yüksektir. Çalışmamızda sporcuların milli olma durumuna göre sözel, mantıksal, görsel, sosyal, doğacı zekâ ve içsel zekâ alanlarında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Spora başlama yaşına göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spora başlama yaşına göre sözel zekâ, mantıksal zekâ ve görsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sözel, mantıksal, görsel zekâ alt boyutunda 1-5 yaş arasında spor hayatına başlayan sporcuların ortalama puanları en yüksektir. Müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alanlarında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Çalışmamızda spora başlayan 1-5 yaş arası sporcuların en yüksek puan aldıkları zekâ alanı bedensel zekâdır. 6-10 yaş aralığında spor hayatına başlayan sporcuların en yüksek puan aldıkları zekâ alanı bedensel zekâ alanıdır. 11-15 yaş arasında spor hayatına başlayan sporcuların en yüksek zekâ puanı aldıkları alan bedensel zekâ alanıdır. 16 yaş ve üzerinde spor hayatına başlayan sporcuların en fazla puan aldıkları zekâ alanı ise bedensel zekâ alanıdır. Spora başlama yaşına göre tüm kategorilerde en yüksek zekâ alanının bedensel zekâ alanı genel olarak el, kol hareketlerini iyi kullanabilen, fiziksel etkinlikleri seven, hareketli, yaparak ve yaşayarak öğrenmeyi seven bireylerdir sonucunu vermektedir. Altınmakas (2011) elit basketbol sporcuları ile yapmış olduğu çalışmada, spora başlama yaşı

azaldıkça bedensel zekâ artmaktadır sonucunu tespit etmiştir. Bu sonuç çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Spor yapma yılına göre çoklu zekâ düzeyleri incelendiğinde, spor yapma yılına göre bedensel zekâ, doğacı zekâ ve içsel zekâ alt boyutlarının puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bedensel, doğacı, içsel zekâ alt boyutunda 15 yıl ve üzeri zamandır spor yapan bireylerin puan ortalamaları en yüksektir. Sözel zekâ, mantıksal zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ ve sosyal zekâ alanları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Çoklu zekâ alt boyutları arasındaki ilişki korelasyon analizi ile incelendiğinde, tüm alt boyutlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki söz konusudur. Çoklu zekâ alt boyutları birbirlerini doğrudan ve pozitif yönde etkilemektedir. Zekâ düzeylerinin birbirleriyle etkileşim halinde olması sporcuların başarıları adına önemlidir. Sporcularda bedensel gücün getirmiş olduğu bedensel zekâ düzeyi, sporcuların problem çözerken veya duygu ve düşünceleri ifade ederken bedenini kullanma becerilerini desteklemektedir (Demirel, 1999; Saban, 2001)

Spor ve zekâ birbirinden bağımsız düşünülemez. Bir sporcu ne kadar antrenman yaparsa yapsın zekâsını kullanmadığı zaman tamamen başarıya ulaşmaz. Antrenmanlarda sadece fiziksel aktivite değil zekâyı da fiziksel aktiviteler ile bütün olarak ilerletmeliyiz. Tekniksel çalışmalarını güçlü ve zekice taktiklerle birleştirmeliyiz. Bir sporcu bir satranç oyuncusu gibi gelecek hamleyi önceden tahmin edip ona göre kendi hamlesini düşünebilmelidir.

Her kişinin zekâ düzeyi farklılık gösterir. Sporcuların sahip oldukları zekâ alanları belirlenerek kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri antrenman programları uygulanabilir. Diriller sporcu gelişimine olumlu katkı sağlar. Her branşta alanında uzman olan antrenörler sekiz zekâ alanıyla ilgili belirli diriller oluşturarak sporcuların zekâ alanlarına göre oluşturmuş oldukları dirillerle çalışmalar yaptırabilir. İleride yapılacak olan çalışmalarda spor yapan ve yapmayan bireyler üzerinde çoklu zekâ düzeyleri karşılaştırılarak analizler yapılabilir, sporcularla görüşmelerde yapılarak nitel veri analizi ile desteklenebilir. Bu şekilde çalışmalar yapıldığında sonuçlar sporcularla paylaşılırsa, sporcuların ilgisi ve çalışması artırılır. Benzer çalışmalar daha fazla branş ve sporcu ile yürütülebilir. Okullarda çoklu zekâ alanı tanıtılıp, öğretmenler bilgilendirildiği takdirde daha bilinçli ve kişiye özgü bir eğitim uygulanabilir.

KAYNAKLAR

- Abacı, R., Baran A.(2007). Üniversite öğrencilerinin çoklu zekâ düzeyleri ile bazı değişkenler arasındaki ilişki. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4 (1):1-13.
- Altınmakas, O. (2011). Elit Basketbol Oyuncularının Oynadıkları Mevkilere Göre Çoklu Zekâ Dağılımlarının İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Altınok, E. (2008). Beden eğitimi öğrencilerinin bazı değişkenlere göre çoklu zekâ alanlarının incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi , Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Arı, R. (2005). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım (2. Baskı) 251
- Armstrong, T. (2003). *Multiple Intelligences of Reading and Writing*. USA: Association for Supervision &Curriculum Development s:12
- Aslan, C.S., İnan, T., Akalan, C. (2010). Profesyonel bir futbol takımı ile beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bazı fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin karşılaştırılması. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(1):47-58.
- Baba Kaya H, Karakaş G, Gizdem S (2015). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bedensel/kinestetik zekâsı ile akademik başarılarının incelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(1), 66-74.
- Başbay, A. (2000). Çoklu Zekâ Kuramına Göre Eğitim Programları Ve Sınıf İçi Etkinliklerin İncelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bavlı, Ö. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin spora başlama, bölümü seçme nedenleri ve geleceğe yönelik beklentilerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3):239-246.
- Bayrak, Ç. Çeliksoy, M.L. ve Çeliksoy, S.(2005). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulundaki Öğrencilerin Çoklu Zekâ Kuramına İlişkin Zekâ Profilleri ve Uygulanan Yetenek Giriş Sınavları ile İlişkisi, *4.Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu*, 10-11 Haziran 2005, Bursa.
- Binbaşıoğlu, H., Tuna, H. (2014). Üniversite öğrencilerinin boş zamanlarına yönelik tutumları: doğu anadolu bölgesindeki MYO öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 5(2):74-93.
- Bümen, N. , T. (2005). *Okulda Çoklu Zekâ Kuramı* (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bruetsch, A. (1998). *Multiple Intelligences Lesson Plan Book*. Arizona: Zephyr Press.
- Can, A. (2018). SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi. Pegem Yayınları.
- Campbell, L., ve Campbell, B., (1999). *Multiple Intelligences and Student Achievement: Success Stories From Six Schools*, ASCD, p. 1-9. U.S.A.
- Çakıroğlu, B. (1986). *Antrenör Sporcu İlişkileri ve Başarıda Spor Psikolojisinin Önemi*.(Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 454).
- Çamlıyer, H. (1999). *Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*, İzmir: Can.

- Çamlıyer, H. , Mavi, F. , Daşdan,, N. , E. ve Çamlıyer, H. (2005). Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarında Öğretim Stil ve Yaklaşımlarının Çoklu Zekâ Kuramına İlişkin Kullanımı, 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, 10-11 Haziran 2005, Bursa.
- Çinkılıç, i. , Soyer, F. (2013). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Çoklu Zeka Alanları ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi 2013; 8 (1), 4-16
- Çöndü, A. (2004). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Darst, W. P. & Pangrazi, P. R. (2006). Dynamic physical education for secondary school students. San Francisco: Pearson, Benjamin Cummings.
- DPT: 1983 Yılı Programı, Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planları, Yayın No:1934, Ankara: DPT Yayınları
- Demirel, Ö. (1999) Planlamadan Değerlendirmeyi Öğretme Sanatı. Ankara. Pegem Yayınları.
- Demirel, Ö. (2002). *Eğitimde Program Gelistirme* (4. baskı.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. , Başbay, A. & Erdem, E. (2006). *Eğitimde Çoklu Zekâ Kuram ve Uygulama*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö.(2007). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Delice, M., Odabaşı, M. (2013). Polis Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin incelenmesi. Polis Bilimleri Dergisi, 15(3):73-93.
- Duman, S., Önal, N.A., Taşgın, Ö. (2003). “Özel Öğretim Sınıflarında Beden Eğitimi Dersi Öğretim
- Duricek, M. (1992). Creativity İn Sport Talents Possibilities And Limitations Studia, Psychologica 34 (2): 175-182.
- Ekici S. (2011). Multiple intelligence levels of physical education and sports school students. Educational Research and Review. 2011; 6 (21):1018-1026.
- Erkal, M. (1982). *Sosyolojik Açıdan Spor*, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- Ermış, E. (2012). *Aktif Spor Yapan Ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Bazı Değişkenlere Göre Çoklu Zekâlarının Karşılaştırılması*. (Yükseklisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Samsun.
- Gardner, H. (1993). Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. A Subsidiary of Perseus Books, L.L.C. U.S.A. (Tenth-anniversary edition).
- Gardner, H. (1999). Intelligence Reframed: Multiple İntelligences for the 21. Century, Basic Boks, New York
- Gardner, H. (2004). *Zihnin Çerçevesi: Çoklu Zekâ Kuramı*. Çeviren: Ebru Kılıç. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Göde, O., Mavioğlu, Ç., ve Erturan, G.,(2007). “Futbol Oynayan Çocukların Asist Past Tercihleri ile Çoklu Zekâ Alanları Arasındaki İlişki”,IV. Uluslar Arası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi, Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 9-11 Kasım 2007, Antalya
- Gül, M. (2011). Üniversitelerde Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Spor Sponsorluğu Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

- Güllü, M., Tekin, M. (2009). Spor Lisesi Öğrencileri İle Genel Lise Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanlarının Karşılaştırılması. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3):247-258.
- Hamurcu, H., Günay, Y. ve Özyılmaz, G. (2002). Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Kuramına Dayalı Profilleri, V. *Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, Bildiriler, Cilt I, 16-18 Eylül 2002, Ankara.
- Hoşgörür, V., Katrancı, M. (2007). Sınıf Ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Öğrencilerinin Baskın Zekâ Alanları (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2007; 24: 33-42.
- Hillman C. H, Erickson K, Kramer A. F.. (2008). Be smart, exercise your heart: Exercise effects on brain and cognition. *Nature Reviews Neuroscience* 9:58–64
- İnal, A., N. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- İzci, E. , Kara, A. , Dalaman F. (2007). Dershane Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Kuramı Açısından İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,: 21(1):1-14.
- Kagan, S. & Kagan, M. (1998). *Multiple Intelligence, The Complete MI Book*, CA:Kagan Cooperative Learning.
- Karademir T, Döşyılmaz, E, Çoban B, Kafkas, M.E. (2010). *Beden Eğitimi Ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavına Katılan Öğrencilerde Benlik Saygısı Ve Duygusal Zekâ*. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2010: 18(2):653-674.
- Karakollukçu, M., Aslan, C.S., Paoli, A., Bianco, A., Şahin, F.N. (2014). Effects of mini trampoline exercise on male gymnasts' physiological parameters: a pilot study. *The Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, [EPUB ahead of print].
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel Araştırma Metodu*. Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.
- Kartal, B. (2012). *Farklı Branşlarda Spor Yapan ve Spor Yapmayan Öğrencilerin Çoklu Zeka Kuramına Göre Karşılaştırılması (Yüksek Lisans Tezi)*. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Trabzon.
- Kiremitçi, O.& Canpolat, A. M. (2014). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanlarının Üstbilişsel Farkındalık ve Problem Çözme Becerilerini Belirlemedeki Rolü*. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 25 (3), 118–126.
- Kurt, M., Gümüş, İ., Temelli, A. (2013). Çoklu Zekâ Kuramına Dayalı Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Tutum ve Akademik Başarılarına Etkisinin Motivasyon Stillerine Göre Analizi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(22):135-153.
- Kuru, E. (2001). Kinestetik zekâ ve beden eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (2), 217-229.
- Loori A. (2005). *Multiple Intelligences: A Comparative Study Between The Preferences Of Males And Females, Social Behavior And Personality*, Society For Personality Research(Inc). 2005: 33 (1), Ss. 77–78.
- MEB (2000) *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi*, Ankara, Milli Eğitim Yayınevi s:152-153.
- Mitchell, M. and M, Kernodle. (2004). *Using Multiple Intelligence To Teach Tennis*, *Journal of Physical Education, Recreation and Dance*, 75/8, 2004, ss. 27-32.

- Oral, B. (2001). Branşlara Göre Üniversite Öğrencilerinin Zekâ Alanlarının İncelenmesi Eğitim Ve Bilim. Sayı:122, Sayfa:19-31
- Polat, D. (2016). Spor Bilimleri Alanında Özel Yetenek Sınavına Giren Adayların Çoklu Zekâ Alanlarının İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Ömeroğlu, E. & Kandır, A. (2005). *Bilişsel Gelişim*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Özden, Y. (2008). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- Özkan, E. (2007). *Öğrenmeyi Öğret Bana* (8. Baskı). Konya: Şelale Matbaa ve Cilt Sanayi.
- Özyiğit, C. (1991). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Bugünkü Eğitim Sistemi İçindeki Yeri ve Önemi. *1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu* (19-21 Aralık 1991 İzmir), Milli Eğitim Bakanlığı Okul İçi Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Sayfa: 77-82.
- Ratey J. J., & Sattelmair, J. (2009). Physically Active Play and Cognition. *American Journal of Play*, Winter 369.
- Rettig, M. (2005) Using The Multiple Intelligences To Enhance Instruction For Young Children And Young Children With Disabilities. *Early Childhood Education Journal*. Vol. 32, No. 4 (2), 255. doi: 10.1007/s10643-004-0865-2
- Saban, A. (2001). *Çoklu Zekâ Teorisi Ve Eğitim* (1. Baskı,) Ankara: Nobel Yayın Evi.
- Saban, A. (2002). *Çoklu Zekâ Teorisi Ve Eğitim* (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Evi.
- Saban, A. (2004). *Çoklu Zekâ Teorisi ve Eğitim*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Saban, A. (2005). *Çoklu Zekâ Teorisi ve Eğitim* (5. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Seber, G. (2001). *Çoklu Zekâ Alanlarında Kendini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Selçuk, Z., Kayılı, H. ve Okut, L. (2002). *Çoklu Zekâ Uygulamaları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Selçuk, Z., Kayılı, H., & Okut, L. (2003). *Çoklu Zekâ Uygulamaları*. Ankara: Nobel Yayın.
- Selçuk, Z., Kayılı H. & Okut L. (2004). *Çoklu Zekâ Uygulamaları* (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayın.
- Sevinç, D. (2016). Farklı Spor Branşlarındaki Sporcuların Fizyolojik Ve Fiziksel Parametrelerinin Çoklu Zekâ İle İlişkilendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü , Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzurum.
- Sönmez, T. (2001). *Ankara'daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Etkinliği Üzerine Bir Araştırma* (Lisans Tezi), Ankara.
- Karadağ, S. (2012) İlköğretim 8. Sınıf ve Lise 11. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Bağlı Olarak Karşılaştırılması (Kırıkkale Örneği). (Yükseklisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Sivrikaya, K., & Aydın, S. (2017). Elit Atıcıların Çoklu Zekâ Özelliklerinin Cinsiyet, Kullandıkları Silah Türü ve Yaş Faktörlerine Göre Karşılaştırılması. İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(2), 79-94.
- Sprinthall, R.C. & Sprinthall, N. A. (1990). *Educational Psychology: A Developmental Approach*. USA: McGraw Hill Publishing Company.

- Tekin, M. (2008). *Ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilerden spor yapan ve yapmayanlar arasındaki yaratıcılık ve çoklu zekâ alanlarının araştırılması* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Ankara.
- Temiz, N. (2007). *Kimim-1? Çoklu Zekâ Kuramı Okulda ve Sınıfta*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. 26
- Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yay., Ankara 1988.
- Uysal, E. , Eryılmaz, A. (2006). Yedinci ve Onuncu Sınıf Öğrencilerinin Kendini Değerlendirmesiyle Bulunan Çoklu Zekâ Boyutları Üzerine Bir Çalışma. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2006; 30: 230-
- Ürgüp, S. (2015). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun Üç Farklı Bölümünde Eğitim Gören Öğrencilerin Çoklu Zekâ Alanlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Vural, B. (2003). *Öğrenci Merkezli Eğitim Ve Çoklu Zekâ*. 1. Baskı, İstanbul: Hayat Yayınları.
- Vural, B. (2004). "Öğrenci Merkezli Eğitim ve Çoklu Zekâ". İstanbul. Hayat Yayıncılık. Kasım, 2004. ss. 238-262.
- Vural, B. (2005). *Öğrenci Merkezli Eğitim ve Çoklu Zekâ*. İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Yamaner, F. (2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Temel İlkeler*. Bursa: Ekin Kitapevi.
- Yavuz, K. , E. (2001). *Çoklu Zekâ Teorisi*, Özel Ceceli Okulları Yayınları. Ankara.
- Yavuz, K. E. (2004). *Öğrenen ve Gelişen Eğitimciler İçin Çoklu Zekâ Teorisi Uygulama Rehberi*. Ankara: Ceceli Yayınları.
- Yavuz, K. , E. (2009). *Çoklu Zekâ*. İstanbul: Bilge Matbaacılık.
- Yıldırım, İ. (2003). Bireyi tanıma teknikleri, psikolojik danışma ve rehberlik. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Yılmaz, E., Özkan, S. (2007). Üniversite öğrencilerinin beslenme alışkanlıklarının incelenmesi. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2(6):87-103.
- Yılmaz, G. (2002). *İlköğretim 5. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Vatan ve Millet Ünitesinde Çoklu Zekâ Kuramı'na Göre Geliştirilen Eğitim Durumunun Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi ve Öğrenci Görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı. İstanbul

EKLER

EK 1. Ordu İlindeki Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin İncelenmesi Demografik Bilgiler Anketi

Değerli katılımcılar,

Bu bilgi formu envanteri " Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin İncelenmesi (Ordu ili örneği) " konulu yüksek lisans tezi için hazırlanmıştır.

Aşağıdaki soruları içtenlikle ve doğru olarak yanıtladığınız için teşekkür ederim.

Buse ŞENTÜRK

1. Yaşınız

2. Cinsiyetiniz Erkek
Kız

3. Branşınız

Taekwondo Judo Güreş Futbol Basketbol Voleybol

4. Yapmış olduğunuz spor türünüz?

Takım Bireysel

5. Milli sporcu musunuz

Evet Hayır

6. Spora başlama yaşı

1-5
6-10
11-15
16 yaş ve üzeri

7. Kaç yıldır spor yapıyorsunuz

1-4
5-9
10-14
15-20
21-25

8. Öğrenim durumunuz

İlkokul
Ortaokul
Lise
Lisans
Lisans Üstü

9. Annenizin öğrenim durumu

- Hiçbir okul mezunu değil
- İlkokul
- Ortaokul/Lise
- Lisans
- Lisansüstü

10. Babanızın öğrenim durumu

- Hiçbir okul mezunu değil
- İlkokul
- Ortaokul/Lise
- Lisans
- Lisansüstü

11. Ailenizin gelir durumu

- 0-1500 TL
- 1501-2500 TL
- 2501-3500 TL
- 3501-4500 TL
- 4501TL ve üstü

EK 2. Ordu İlindeki Sporcuların Çoklu Zekâ Düzeylerinin İncelenmesi Çoklu Envanteri

Değerli katılımcılar,

Bu bilgi formu ve envanter “Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ordu ili örneği) ”konulu yüksek lisans tezi için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle ve doğru olarak yanıtladığınız için teşekkür ederim.

Buse ŞENTÜRK

ÇOKLU ZEKA ENVANTERİ

Değerli katılımcı:

Lütfen, aşağıdaki ifade edilen tercihlerin size uygunluğu hakkındaki görüşlerinizi beşli dereceleme ölçeğine göre belirtiniz.

1=Bana Hiç Uygun

Değil 2=Bana Çok

Az Uygun 3=Bana

Kısmen Uygun

4=Bana Oldukça U

ygun

5= Bana Tamamen Uygun

Bölüm 1

A	Kitaplar benim için çok önemlidir.	1	2	3	4	5
B	Zihnimde kolayca hesap yapabiliyim.	1	2	3	4	5
C	Gözlerim kapadığım dışı kılık ve net imgeler görürüm.	1	2	3	4	5
D	Sesim güzeldir.	1	2	3	4	5
E	Düzenli olarak yaptığım en az bir spor/fiziksel aktivite vardır.	1	2	3	4	5
F	Çevremdeki insanların işi için başvurduğubiriyimdir.	1	2	3	4	5
G	Hayat hakkındaki önemli sorular üzerine kafayorum.	1	2	3	4	5
H	Doğa ile başbaşa olmayı severim.	1	2	3	4	5

Bölüm 2

A	Kelimeleri, okumadan, yazmadan veya söylemeden önce beynimde değiştirim.	1	2	3	4	5
B	Matematik ve/veya Fenersleri okulda en çok sevdiğim dersler arasındadır.	1	2	3	4	5
C	Renklere karşı duyarlıyım.	1	2	3	4	5
D	Bir şarkının notasını yazanlığına şaşırdım.	1	2	3	4	5
E	Bir yerde uzun süre hiç kimden utanmadan oturabiliyorum.	1	2	3	4	5
F	Yürüyüş yapma, koşma, yüzme, voleybol, basketbol ve voleybol gibi sporları tercih ederim.	1	2	3	4	5
G	Kendimden daha iyi tanıma için kişisel gelişimle ilgili kitaplar okurum.	1	2	3	4	5
H	Bazı insanların çevre ve doğa hakkındaki duyarsızlıklarını ben de görürüm.	1	2	3	4	5

Bölüm 3

A	Televizyon izlemek veya film seyretmekten çok radyo veya bir ses kasetini dinlediğimde daha iyi öğrenirim.	1	2	3	4	5
B	Mantıksal düşünme ve beyin jimnastiği gerektiren oyunları severim.	1	2	3	4	5
C	Fotoğraf çekmeyi severim.	1	2	3	4	5
D	Müzik dinlemeyi severim.	1	2	3	4	5
E	Ağaççıkları, dikiş, maket yapma gibi el becerisi gerektiren işleri severim.	1	2	3	4	5
F	Bir sorun olduğunda, tek başıma çözmeye çalışmak yerine, yardımına başvurabileceğim birini ararım.	1	2	3	4	5
G	Başarısız olduğum durumlarda, kendime karşı esnek davranabilirim.	1	2	3	4	5
H	Hayvanların etrafında dolaşmaktan, onlarla oynamaktan sıkılırım.	1	2	3	4	5

Bölüm 4

A	Kelime işlem oyunları severim.	1	2	3	4	5
B	"Eğer ... isen olur" türündeki deneySEL şeyleri yapmayı severim.	1	2	3	4	5
C	Yap boz gibi görsel bulmaca oyunlarını severim.	1	2	3	4	5
D	Çok iyi çalıştığım bir müzik aletidir.	1	2	3	4	5
E	En iyi fikirlerimi doğduğum yerlerde yürüyüş, koşu gibi fiziksel etkinlikte bulunduğum zamanlardır.	1	2	3	4	5
F	En az üç yakın arkadaşım vardır.	1	2	3	4	5
G	Kimsenin bilmediği bazı hobilerim vardır.	1	2	3	4	5
H	Kuş beslemek, akvaryum sahibi olmak gibi doğa ile ilgili en az bir hobim vardır.	1	2	3	4	5

Bölüm 5

A	Dil sürçmeleri, tekerlemeler veya kafiyeli sözcüklerle eğlenmeyi ve eğlendirmeyi severim.	1	2	3	4	5
B	Zihnim süreklilik kuralları ve mantıksalsilsileleri araştırmakla meşguldür.	1	2	3	4	5
C	Rüyalarım gerçek gibidir.	1	2	3	4	5
D	Müzik olmasaydı hayatım çok tatsız olurdu.	1	2	3	4	5
E	Boş zamanlarımı genellikle dışarıda geçirmek isterim.	1	2	3	4	5
F	Kendi başıma eğlenmekten çok bir grup arkadaşla eğlenmeyi tercih ederim.	1	2	3	4	5
G	Hayatla ilgili zihnim sürekli meşgul eden bazı konular vardır.	1	2	3	4	5
H	Zihnim mevsimler, iklimler gibi doğal olayların oluşumuyla ilgili sorunlarla meşguldür.	1	2	3	4	5

Bölüm 6

A	Konuşmalarım da (veya yazmalarım da) insanlar bazen kullandığım kelimelerin anlam geldiğini sorarlar.	1	2	3	4	5
B	Bilimsel alandaki gelişmeler ilgimi çeker.	1	2	3	4	5
C	Bilmediğim yerlerde yön tayin etmede ve gideceğim yer bulmada rahatımdır.	1	2	3	4	5
D	Sokakta yürürken bazen kendim bir melodiyi mırıldanırken bulurum.	1	2	3	4	5
E	Konuşurken sıkı klabe dendi kullanırım.	1	2	3	4	5
F	Bildiğim şeyleri başkalarına öğretmeyi severim.	1	2	3	4	5
G	Zayıf kuvvetli olanlarım hakkında gerçekçi bir bakış açısına sahip olduğumu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
H	Ağaç, kuş ve benzeri bitki ve hayvan türlerini kolaylıkla ayırt ederim.	1	2	3	4	5

Bölüm 7

A	Benim için Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersleri Matematik ve Fen derslerinden hep daha kolay olmuştur.	1	2	3	4	5
B	Her şeyin mutlak mantıklı bir açıklamasının olduğunu inanırım.	1	2	3	4	5
C	Resim yapmayı ve çizi yapmayı severim.	1	2	3	4	5
D	Davul veya teygibivurmalı çalgılarakolayca tempo tutabilirim.	1	2	3	4	5
E	Bir şeyi kendim tecrübe ederek (örn. dokunarak) daha iyi öğrenirim.	1	2	3	4	5
F	Kendim bir lider olarak görürüm/İnsanlar bir lider olduğumu söyler.	1	2	3	4	5
G	Haftasonunu, lüks bireğence yerinde olmakta, bir ayıla evinde kendi başıma geçirmeyi tercih ederim.	1	2	3	4	5
H	Canlıları lemiyle ilgili kitap okumayı/belgesel seyretmeyi çok severim.	1	2	3	4	5

Bölüm 8

A	Arabadagiderkenyollardakiyazılar, şekilvemanzaradandahaçokdikkatimi çeker.	1	2	3	4	5
B	Soyutvekavramsalışeylerüzerinedüşünmeyiseverim.	1	2	3	4	5
C	Geometrigibişekillerleilgilikonuları,Cebirtürüşişlemsekonulardandaha kolaybulurum.	1	2	3	4	5
D	Birçokşarkınınvemüzikparçasınınezgisinibilirim.	1	2	3	4	5
E	Heyecanvericifizikselaktiviteleriseverim.	1	2	3	4	5
F	Kalabalıkortamlardarahatdavranırım	1	2	3	4	5
G	Kendimigüçlübiriradeyesahipveözgürdüşünenbiriolarakgörürüm.	1	2	3	4	5
H	Tatiliçindoğalebaşbaşakalacağımıyerleritercihederim.	1	2	3	4	5

Bölüm 9

A	Arkadaştoplantılarında sıkıyeni duyduğumveyaokuduğumşeylereatıfta bulunurum.	1	2	3	4	5
B	Okulda, işte, evdeinsanlarınkonuşmalarındakiveyayaptıklarındakimantık hatalarıçokdikkatimiçeker.	1	2	3	4	5
C	Kuşbakışıolarakyukardangördüğümnesneleringerçekgörünümlerini rahatlıklazihnimdecanlandırabilirim.	1	2	3	4	5
D	Birmelodiyodoğruolarakmırıldanabilmemiçinonubirikikezduymam yeterlidir.	1	2	3	4	5
E	Vücutkoordinasyonumun (elimikolumukumandaetme vb.) iyiolduğunu düşünürüm.	1	2	3	4	5
F	İşimleveyailgialanlarımlaililitoplantılara/sosyaletkinliklerekatılmayı severim.	1	2	3	4	5
G	Hayatımdaki önemli olayları ve iç dünyamla ilgili şeyleri günlüğüme/dosyamakaydedirim.	1	2	3	4	5
H	Hayvanatbahçeleriveyabotanikbahçelerigibibiryönüyledoğalhayatı barındıran yerleriziyaretetmeyiseverim.	1	2	3	4	5

Bölüm 10

A	Halihazırdagururduyduğum,çevremdekiinsanlararasındafarkedilmemi sağlayanyazılıbireserimvardır.	1	2	3	4	5
B	"Şey"lerinölçülmesi,kategorizeedilmesi,analizinyapılmasıveyabirşekilde rakamlaradökülerekaçıklanmasıonlarıdahakolayanlamamışağlar.	1	2	3	4	5
C	İçindebolcaşekilveresimlerinolduğoukumamateryallerinitercihederim.	1	2	3	4	5
D	İşyaparken,dersçalışırkenveyayenibirşeyöğrenirken sıkıkendikendime tempotutarveyabirmelodimırıldanırım.	1	2	3	4	5
E	Yenibirbeceriyiizlemekveyaokumakyerineyapararak/yaşayarakdahaiyi öğrenirim.	1	2	3	4	5
F	Akşamlarievdetekbaşınageçirmektensecanlı,neşeli,eğlenceliarkadaş toplantılarınakatılmayıtercihederim.	1	2	3	4	5
G	Kendiişimvar/Kendiişimikurmakonusunuciddibirşekildedüşünüyorum.	1	2	3	4	5
H	Bahçeışleriylevetoprakla uğraşmayıseverim.	1	2	3	4	5

EK 3. İzin Yazıları



T.C.
ORDU VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 18802389-44-E.11134510
Konu : Araştırma İzni

12.06.2019

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün
22.08.2017 tarihli ve 12607291 sayılı yazısı (Genelge 2017/25)
b) Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünün 22.05.2019 tarihli ve 1900153763 sayılı yazısı.

Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Buse ŞENTÜRK'ün "Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin İncelenmesi.(Ordu İli Örneği)" ve "Bilgi Formu Envanteri ve Çoklu Zeka Envanterleri" adlı çalışması Müdürlüğümüz Araştırma Değerlendirme Komisyonu tarafından ilgi (a) genelge hükümleri doğrultusunda incelenmiş olup uygulanmasında sakınca görülmemiştir.

Söz konusu çalışmanın Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Buse ŞENTÜRK tarafından; eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmamak, uygulamalarda olur ekinde yer alan mühürlü formun kullanılması, öğrencilere ait çalışmaların veli izni doğrultusunda ve elde edilen verilerin herhangi bir haber, resmi özel web sayfaları, yerel ve ulusal basında paylaşılması kaydıyla, İlimizde öğrenim görmekte olan öğrencilere 2018 - 2019 Eğitim Öğretim Yılı içerisinde okul ve kurum müdürlüğünün sorumluluğunda gönüllülük esasına göre uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarımızca da uygun görülmesi halinde Olur 'larımıza arz ederim.

Mustafa ÖZTÜRK
Müdür a.
Şube Müdürü

Ek : Anket Formu (5 Sayfa)

OLUR
12.06.2019

Kutlu Tekin BAŞ
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Güvenli Elektronik İmza
Asta He Aynadır
...12...06...126...19

Mustafa KURUL
V.H.K.İ.

Adres: Saray Mah. Ulu Konak Cad.No:5 52089 Altınordu/ORDU
Dahili : 1431
Elektronik Ağ: ordu.meb.gov.tr
e-posta: stratejigelistirme52@meh.gov.tr

Bilgi için: Mustafa KURUL VHKİ (Strateji Geliştirme Şub.Müd.)

Tel: 0 (452) 223 16 29
Faks: 0 (452) 225 01 44

T.C.
ORDU VALİLİĞİ
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü




Sayı :27860161-102.99-E.572647
Konu :Diğer

20.05.2019

SPOR KULÜBÜ BAŞKANLIKLARINA

Atatürk Üniversitesinin 06.05.2019 tarih ve 190014111 sayılı yazısı gereğince Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisan Programı Öğrencisi Buse ŞENTÜRK'e İl Müdürlüğümüzce İlimize bağlı spor kulüplerinde tez araştırması yapması için izin verilmiş olup gerekli kolaylığın sağlanması hususunda;
Gereğini rica ederim.

 e-İmzalıdır
Mustafa GENÇ
İl Müdürü

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bilgi için: Bünyamin AKYÜZ
Sözleşmeli Spor Eğitim Uzmanı
Telefon No:(452) 223 16 35-105



T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı



Sayı : 88179374-300-E.1900140111
Konu : Araştırma İzni (Buse ŞENTÜRK)

06.05.2019

ORDU VALİLİĞİNE
(Gençlik Spor İl Müdürlüğü)

Üniversitemiz Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Buse ŞENTÜRK'ün "*Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin İncelenmesi*" (Ordu İli Örneği) ve "*Bilgi Formu Envanteri ve Çoklu Zeka Envanteri*" içerikli anket çalışmasının uygulamasını 22-28 Mayıs 2019 tarihleri arasında Müdürlüğümüze bağlı spor kulüplerindeki sporculara uygulayabilmesi talebi ile ilgili adı geçen Enstitünün 03.05.2019 tarih ve 17012596-300-E.1900139190 sayılı yazısı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve adı geçen tez çalışması için gerekli izin verilir verilemeyeceğinin tarafımıza bildirilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Ömer ÇOMAKLI
Rektör

Ek : 3.5.2019 tarihli 17012596-300-E.1900139190 sayılı belge

T.C. GENÇLİK VE SPOR
BAKANLIĞI (ORDU GENÇLİK VE
SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ)
Kayıt No: 249880
10.05.2019 12:58:25 tarihinde
teslim alınmıştır



Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesi 25240 Erzurum
Tel: +90 442 2311601
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#!birim=ogrenci-isleri-daيره-baskanligi>
Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Bilgi: Cevahir KARTA
Faks: +90 442 2361026
E-Posta: odaيره@atauni.edu.tr



Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
<http://huc.atauni.edu.tr/FRMS/Record/Confirmation/Confirmation?code=C7C95C8>



T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü



Sayı : 17012596-300-E.1900139190
Konu : Araştırma İzni (Buse ŞENTÜRK)

03.05.2019

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Buse ŞENTÜRK'ün "**Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin İncelenmesi. (Ordu İli Örneği)**" konulu yüksek lisans tezi için anket çalışması yapmak istediğine ilişkin Ana Bilim Dalı Başkanlığının 03.05.2019 tarih ve 1900138781 sayılı yazısı ekte sunulmuştur.

Adı geçen öğrencinin "Bilgi Formu Envanteri ve Çoklu Zeka Envanteri" içerikli anket çalışmasını **22.05.2019-28.05.2019** tarihleri arasında Ordu İlinde bulunan Gençlik Spor İl Müdürlüğüne bağlı spor kulüplerindeki sporculara uygulayabilmesi için Ordu Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden gerekli izinlerin alınması hususunda;

Gereğini arz ederim.

Doç.Dr. Fatih KIYICI
Müdür

Ek : 3.5.2019 tarihli 29202147-600-E.1900138781 sayılı belge

Atatürk Üniversitesi Merkez Kampüsü Kış Sporları Enstitüsü Müdürlüğü 25240
Yakutiye/ERZURUM

E-Posta: mahmut.karakoyun@atauni.edu.t



Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
<https://ubys.atauni.edu.tr/ERMS/Record/Confirmation/Confirmation?code=023212E>



T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Başkanlığı



Sayı : 29202147-600-E.1900138781
Konu : Anket Uygulaması İzin İsteği

03.05.2019

KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Anabilim Dalımız yüksek lisans öğrencisi Buse ŞENTÜRK'ün danışmanı Doç.Dr.A.Gökhan YAZICI'nın 22.05.2019-28.05.2019 tarihleri arasında, "**Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin İncelenmesi (Ordu İli Örneği)**" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasının anket uygulamasını Ordu İlinde bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı spor kulüplerindeki sporculara uygulama yapabilmesi için Ordu İli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden gerekli izinlerin alınması hususunda vermiş olduğu dilekçesi ve anket formu ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç.Dr. Mehmet Ertuğrul ÖZTÜRK
Bölüm Başkanı

Ek : Dilekçe ve Anket Formu

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi 25240 Erzurum
Tel: +90 442 2314001
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#kazim-karabekir-egitim-fakultesi>
Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Bilgi: Zülküf DEĞİRMAN
Faks: +90 442 2314288
E-Posta: kkegtfak@atauni.edu.tr



Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
<https://ubys.atauni.edu.tr/ERMS/Record/Confirmation/Confirmation?code=E681E4F>

KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Üniversitemizde Danışmanı olduğum 16031001005 numaralı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği yüksek lisans öğrencimiz Buse ŞENTÜRK. "Sporcuların Çoklu Zeka Düzeylerinin İncelenmesi (Ordu İli Örneği) adlı tez çalışmasıyla alakalı Ordu ilinde bulunan Gençlik Spor İl Müdürlüğüne bağlı spor kulüplerindeki sporculara 22-28.05.2019 tarihleri arasında "Bilgi Formu Envanteri ve Çoklu Zeka Envanteri" adlı anket çalışmalarını uygulamayabilmesi üzere; Söz konusu spor il müdürlüğünden tez anket çalışmasını yapması için gerekli müsaadenin alınabilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Doç Dr.A.Gökhan YAZICI



ÖZGEÇMİŞ

17.03.1993 tarihinde Ordu'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ordu'da tamamladı. 2012 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümüne başladı. 2016 yılında Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda tezli yüksek lisansa başladı. Taekwondo ve Kickboks branşlarında milli sporculuk belgesi bulunmaktadır.

